

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

VERSI DALAM TALIAN TEKS CETAKAN
SEMULA YANG KEMAS KINI

Akta 164

AKTA MEMBAHARUI UNDANG- UNDANG (PERKAHWINAN DAN PERCERAIAN) 1976

Sebagaimana pada 1 Oktober 2015

**AKTA MEMBAHARUI UNDANG-UNDANG
(PERKAHWINAN DAN PERCERAIAN) 1976**

Tarikh Perkenan Diraja	6 Mac 1976
Tarikh penyiaran dalam <i>Warta</i>	11 Mac 1976
Teks sahih bahasa Inggeris	P.U. (B) 127/1976

CETAKAN SEMULA YANG TERDAHULU

<i>Cetakan Semula Yang Pertama</i>	1981
<i>Cetakan Semula Yang Kedua</i>	1997

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 164

AKTA MEMBAHARUI UNDANG-UNDANG (PERKAHWINAN DAN PERCERAIAN) 1976

SUSUNAN SEKSYEN

BAHAGIAN I PERMULAAN

Seksyen

1. Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran
3. Pemakaian
4. Perkahwinan sah yang masih wujud disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Akta ini dan boleh dibubarkan hanya di bawah Akta ini sahaja

BAHAGIAN II PERKAHWINAN MONOGAMI

5. Ketidakupayaan untuk membuat kontrak perkahwinan selain di bawah Akta ini
6. Pentaksahan perkahwinan kerana perkahwinan dahulu masih wujud
7. Kesalahan
8. Penerusan perkahwinan

BAHAGIAN III
PERKAHWINAN

Sekatan mengenai perkahwinan

Seksyen

9. Orang yang boleh mengupacarakan perkahwinan
10. Pentaksahan perkahwinan jika salah satu pihak berumur di bawah umur minimum perkahwinan
11. Tali persaudaraan yang dilarang
12. Kehendak persetujuan

Permulaan bagi perkahwinan

13. Ketidapkakaian seksyen 14 hingga 20, termasuk kedua-duanya bagi sesetengah pihak kepada perkahwinan
14. Notis perkahwinan
15. Penyiaran notis
16. Akuan hendaklah disertakan bersama notis
17. Pengeluaran perakuan perkahwinan
18. Perkahwinan hendaklah berlaku dalam masa enam bulan
19. Kaveat
20. Prosiding jika kaveat dimasukkan
21. Lesen

Pengupacaraan perkahwinan

22. Pengupacaraan perkahwinan
23. Pengupacaraan perkahwinan sivil yang dijalankan di pejabat Pendaftar atau di tempat lain
24. Pengupacaraan perkahwinan melalui istiadat agama, adat atau kelaziman
25. Catatan dalam daftar perkahwinan
26. Pengupacaraan perkahwinan di Kedutaan Malaysia, dsb., di luar negara

Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan dan Perceraian) 5

BAHAGIAN IV

PENDAFTARAN PERKAHWINAN

Seksyen

27. Pendaftaran
28. Pelantikan Pendaftar Besar, Pendaftar dan Penolong Pendaftar Perkahwinan
29. Buku dan Daftar hendaklah disimpan bagi semua perkahwinan di Malaysia
30. Salinan catatan untuk dihantar kepada Pendaftar Besar
31. Pendaftaran perkahwinan di negara asing oleh warganegara atau orang yang berdomisil di Malaysia
32. Daftar tidak sah
33. Pendaftaran sukarela bagi perkahwinan yang dahulunya diupacarkan di bawah agama atau adat
34. Kesan undang-undang bagi pendaftaran

BAHAGIAN V

PENALTI DAN PERUNTUKAN PELBAGAI YANG BERHUBUNGAN DENGAN PENGUPACARAAN DAN PENDAFTARAN PERKAHWINAN

35. Kegagalan untuk hadir di hadapan Pendaftar dalam masa yang ditetapkan
36. Pelanggaran seksyen 32
37. Gangguan terhadap perkahwinan
38. Sumpah palsu, dsb., untuk memperoleh perkahwinan
39. Pengataan palsu dalam kaveat
40. Pengupacaraan perkahwinan tanpa kebenaran
41. Kesalahan yang berhubungan dengan pengupacaraan perkahwinan
42. Membinasakan atau memalsukan buku daftar
43. Sanksi bagi pendakwaan
44. Pembetulan kesilapan
45. Pemeriksaan dan carian
46. Bukti

Seksyen

- 46A. Daftar rosak
- 46B. Daftar hilang

BAHAGIAN VI
PERCERAIAN

- 47. Prinsip undang-undang yang hendaklah dipakai
- 48. Takat kuasa untuk memberi relief
- 49. Bidang kuasa tambahan dalam prosiding oleh isteri
- 50. Sekatan terhadap petisyen dalam masa dua tahun perkahwinan
- 51. Pembubaran atas alasan masuk Islam
- 52. Pembubaran dengan persetujuan bersama
- 53. Keretakan perkahwinan menjadi alasan tunggal bagi perceraian
- 54. Bukti keretakan
- 55. Peruntukan diwujudkan untuk menggalakkan perdamaian
- 56. Kaedah-kaedah untuk mengadakan perjanjian bagi dirujuk kepada mahkamah
- 57. Kandungan petisyen perceraian
- 58. Ganti rugi kerana perzinaan boleh dituntut terhadap responden bersama
- 59. Kuasa mahkamah atas tuntutan ganti rugi kerana perzinaan
- 60. Pendengaran petisyen
- 61. Dekri *nisi* dan prosiding selepas itu
- 62. Perkahwinan semula bagi orang yang telah bercerai
- 63. Prosiding bagi dekri *nisi* tentang anggapan mati dan cerai

Pemisahan kehakiman

- 64. Pemisahan kehakiman
- 65. Pemisahan kehakiman tidak menghalang petisyen perceraian
- 66. Harta isteri selepas pemisahan kehakiman

Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan dan Perceraian) 7

Pembatalan perkahwinan

Seksyen

67. Takat kuasa untuk memberi relief
68. Petisyen untuk membatalkan perkahwinan
69. Alasan perkahwinan tidak sah
70. Alasan perkahwinan boleh batal
71. Penghalang terhadap relief jika perkahwinan boleh batal
72. Perkahwinan yang ditadbir oleh undang-undang asing atau yang diistiadatkan di luar negara di bawah undang-undang Malaysia
73. Kesan dekri pembatalan dalam hal perkahwinan boleh batal
74. Pakatan sulit tidak menjadi penghalang terhadap relief dalam hal pembatalan
75. Kesahtarafan jika dekri pembatalan dibuat

BAHAGIAN VII

PERKARA-PERKARA BERSAMPINGAN DENGAN PROSIDING PERKAHWINAN

76. Kuasa mahkamah untuk memerintahkan pembahagian aset perkahwinan

Nafkah suami atau isteri

77. Kuasa mahkamah untuk memerintahkan pembayaran nafkah suami atau isteri
78. Pentaksiran nafkah
79. Kuasa mahkamah untuk memerintahkan jaminan bagi nafkah
80. Mengkompaun nafkah
81. Tempoh perintah bagi nafkah
82. Hak untuk nafkah hendaklah terhenti apabila berkahwin semula
83. Kuasa mahkamah untuk mengubah perintah nafkah
84. Kuasa mahkamah untuk mengubah perjanjian nafkah
85. Nafkah yang kena dibayar di bawah perintah mahkamah tidak terpisah
86. Mendapatkan balik tunggakan nafkah

BAHAGIAN VIII

PERLINDUNGAN BAGI ANAK

Seksyen

87. Pengertian “anak”
88. Kuasa mahkamah untuk membuat perintah bagi penjagaan
89. Perintah tertakluk kepada syarat
90. Perintah perisytiharan tentang ketidaklayakan ibu atau bapa untuk mendapatkan penjagaan
91. Penjagaan anak yang disifatkan sebagai sah taraf
92. Kewajipan untuk menanggung anak
93. Kuasa mahkamah untuk memerintahkan nafkah bagi anak
94. Kuasa mahkamah untuk memerintahkan jaminan bagi nafkah
95. Tempoh perintah penjagaan dan nafkah
96. Kuasa mahkamah untuk mengubah perintah bagi penjagaan atau nafkah
97. Kuasa mahkamah untuk mengubah perjanjian bagi penjagaan atau nafkah
98. Mendapatkan balik tunggakan nafkah
99. Kewajipan untuk menanggung anak yang diterima sebagai anggota keluarga
100. Mahkamah hendaklah memberi perhatian kepada nasihat pegawai kebajikan, dsb.
101. Kuasa mahkamah untuk menahan anak daripada dibawa keluar dari Malaysia

Relief lain

102. Kuasa mahkamah untuk mengetepikan dan menghalang pelupusan yang dimaksudkan untuk mengecewakan tuntutan terhadap nafkah
103. Injunksi terhadap gangguan

Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan dan Perceraian) 9

BAHAGIAN IX

PELBAGAI

Seksyen

104. Pengiktirafan perkahwinan yang kontraknya dibuat di luar negara
105. Pengiktirafan perkahwinan yang kontraknya dibuat di Kedutaan, dsb., di Malaysia
106. Kehendak rujukan kepada badan pendamai sebelum petisyen untuk perceraian
107. Penyenggaraan daftar perceraian dan pembatalan
108. Kuasa untuk membuat kaedah-kaedah
109. Pemansuhan

JADUAL

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 164

AKTA MEMBAHARUI UNDANG-UNDANG (PERKAHWINAN DAN PERCERAIAN) 1976

Suatu Akta untuk mengadakan peruntukan berkenaan dengan perkahwinan monogami dan pengupacaraan dan pendaftaran perkahwinan itu; untuk meminda dan menyatukan undang-undang yang berhubungan dengan perceraian; dan untuk mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara bersampingan dengannya.

*[Seluruh Malaysia— 1 Mac 1982, P.U. (B) 73/1982]

MAKA INILAH DIPERBUAT UNDANG-UNDANG oleh Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dengan nasihat dan persetujuan Dewan Negara dan Dewan Rakyat yang bersidang dalam Parlimen, dan dengan kuasa daripadanya, seperti yang berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa

1. Akta ini bolehlah dinamakan Akta Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan dan Perceraian) 1976 dan hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh yang ditetapkan oleh Yang di-Pertuan Agong melalui pemberitahuan dalam *Warta*, dan tarikh yang berlainan boleh ditetapkan bagi Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak.

Tafsiran

---

^{*}CATATAN—Akta ini adalah terpakai bagi Wilayah Persekutuan Labuan melalui Perintah Pengubahsuaian No. P.U. (A) 195/1985.

2. (1) Dalam Akta ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“anak daripada perkahwinan” ertinya anak kepada kedua-dua pihak kepada perkahwinan yang berkenaan atau anak kepada satu pihak kepada perkahwinan itu yang diterima sebagai seorang anggota keluarga oleh pihak yang satu lagi itu; dan “anak” dalam konteks ini termasuklah anak tidak sah taraf kepada salah satu pihak kepada perkahwinan itu, dan anak yang diambil sebagai anak angkat oleh salah satu pihak itu, menurut perintah pengambilan anak angkat yang dibuat di bawah mana-mana undang-undang bertulis yang berhubungan dengan pengambilan anak angkat;

“anak negeri”, berhubung dengan Sabah dan Sarawak, mempunyai erti yang sama dengan yang diberi kepadanya dalam Fasal (6) Perkara 161A Perlembagaan Persekutuan;

“daerah perkahwinan” ertinya suatu kawasan yang telah ditentukan sebagai suatu daerah perkahwinan di bawah subseksyen 28(5), atau jika tiada kawasan sedemikian telah ditentukan dalam mana-mana Negeri atau Wilayah Persekutuan, ertinya Negeri atau Wilayah Persekutuan itu;

“daftar perkahwinan” termasuklah—

- (a) mana-mana daftar perkahwinan yang disimpan di bawah mana-mana undang-undang bertulis yang berhubungan dengan pendaftaran perkahwinan sebelum tarikh yang ditetapkan;
- (b) daftar perkahwinan yang dibuat di bawah subseksyen 46A(1) dan seksyen 46B; dan
- (c) mikrofilem, komputer dan bentuk rekod lain yang dibuat di bawah subseksyen 46A(2);

“Ketua Menteri”, berhubung dengan—

- (a) Negeri-Negeri Malaysia, ertinya Ketua Menteri atau Menteri Besar suatu Negeri;

- (b) Wilayah Persekutuan, ertinya Menteri;
- (c) Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul Malaysia, ertinya Duta, Pesuruhjaya Tinggi atau Konsul Malaysia masing-masingnya;

“mahkamah” ertinya Mahkamah Tinggi atau Hakim Mahkamah Tinggi atau, jika Hakim Mahkamah Sesyen mempunyai bidang kuasa menurut subseksyen (2), ertinya Mahkamah Sesyen itu atau Hakim Mahkamah Sesyen bagi Mahkamah itu;

“Menteri” ertinya Menteri yang bertanggungjawab atas pendaftaran perkahwinan;

“orang asli” mempunyai erti yang sama seperti yang diberi kepadanya dalam seksyen 3 Akta Orang Asli 1954 [*Akta 134*];

“orang belum dewasa” ertinya seseorang yang berumur di bawah dua puluh satu tahun dan yang bukan seorang balu atau duda;

“Pendaftar” ertinya Pendaftar Perkahwinan yang dilantik di bawah Akta ini dan termasuklah Pendaftar Besar, Penolong Pendaftar Besar, Penguasa Pendaftar, Timbalan Pendaftar dan Penolong Pendaftar Perkahwinan;

“Pendaftar Besar” ertinya Pendaftar Besar Perkahwinan dan termasuklah Timbalan Pendaftar Besar Perkahwinan yang dilantik di bawah Akta ini;

“perkahwinan dengan seorang perempuan yang lain” ertinya perkahwinan mana-mana orang, yang telah berkahwin dengan mana-mana perempuan yang lain dalam masa hayat bekas isterinya, sama ada perkahwinan yang kedua itu telah berlaku di Malaysia atau di tempat lain;

“tarikh yang ditetapkan” ertinya tarikh permulaan kuat kuasa Akta ini.

(2) Yang di-Pertuan Agong boleh, atas nasihat Ketua Hakim Negara, melalui pemberitahuan dalam *Warta*, memberi kepada mana-mana Hakim Mahkamah Sesyen bidang kuasa untuk menguruskan apa-apa perkara di bawah Akta ini.

Pemakaian

3. (1) Kecuali sebagaimana yang diperuntukkan dengan nyata selainnya Akta ini hendaklah terpakai bagi semua orang di Malaysia dan bagi semua orang yang berdomisil di Malaysia tetapi bermastautin di luar Malaysia.

(2) Bagi maksud Akta ini, seseorang yang ialah warganegara Malaysia hendaklah disifatkan sebagai berdomisil di Malaysia sehingga dibuktikan sebaliknya.

(3) Akta ini tidak terpakai bagi seseorang Islam atau bagi mana-mana orang yang berkahwin di bawah undang-undang Islam dan tiada perkahwinan boleh diupacarakan atau didaftarkan di bawah Akta ini jika salah satu daripada pihak-pihak kepada perkahwinan itu menganut agama Islam; tetapi tiada apa-apa jua dalam seksyen ini boleh diertikan sebagai menghalang suatu mahkamah yang di hadapannya suatu petisyen perceraian telah dibuat di bawah seksyen 51, daripada memberi dekri perceraian atas petisyen daripada satu pihak kepada suatu perkahwinan jika pihak yang satu lagi itu telah masuk Islam, dan dekri itu adalah, walau apa pun undang-undang bertulis lain yang berlawanan, sah terhadap pihak kepada perkahwinan itu yang telah masuk Islam sedemikian itu.

(4) Akta ini tidaklah terpakai bagi mana-mana anak negeri Sabah atau Sarawak atau seseorang orang asli Semenanjung Malaysia yang perkahwinan dan perceraianya tertakluk kepada undang-undang adat anak negeri atau adat orang asli melainkan jika—

- (a) dia memilih untuk berkahwin di bawah Akta ini;
- (b) dia membuat kontrak perkahwinannya di bawah Ordinan Perkahwinan Kristian [*Sabah Bab 24*]; atau
- (c) dia membuat kontrak perkahwinannya di bawah Ordinan Perkahwinan Sivil dan di Gereja [*Sarawak Bab 92*].

Perkahwinan sah yang masih wujud disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Akta ini dan boleh dibubarkan hanya di bawah Akta ini sahaja

4. (1) Tiada apa-apa jua dalam Akta ini boleh menyentuh kesahan mana-mana perkahwinan yang diupacarakan di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman sebelum tarikh yang ditetapkan.

(2) Perkahwinan itu, jika sah di bawah undang-undang, agama, adat atau kelaziman itu yang di bawahnya perkahwinan itu diupacarakan, hendaklah disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Akta ini.

(3) Tiap-tiap perkahwinan itu, melainkan jika tidak sah di bawah undang-undang, agama, adat atau kelaziman itu yang di bawahnya perkahwinan itu telah diupacarakan, hendaklah berterusan sehingga dibubarkan—

- (a) dengan kematian salah satu daripada pihak-pihak;
- (b) dengan perintah mahkamah yang mempunyai bidang kuasa kompeten; atau
- (c) dengan suatu dekri pembatalan yang dibuat oleh mahkamah yang mempunyai bidang kuasa kompeten.

BAHAGIAN II

PERKAHWINAN MONOGAMI

Ketidakupayaan untuk membuat kontrak perkahwinan selain di bawah Akta ini

5. (1) Tiap-tiap orang yang pada tarikh yang ditetapkan telah berkahwin secara sah di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman dengan seorang atau lebih daripada seorang suami atau isteri dia adalah tidak upaya dalam masa penerusan perkahwinan atau perkahwinan-perkahwinan itu, membuat kontrak

suatu perkahwinan sah di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman dengan mana-mana orang lain, sama ada perkahwinan yang disebut kali pertama itu atau yang berupa sebagai perkahwinan yang disebut kali kedua itu dilakukan di Malaysia atau luar Malaysia.

(2) Tiap-tiap orang yang pada tarikh yang ditetapkan telah berkahwin secara sah di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman dengan seorang atau lebih daripada seorang suami atau isteri dan dia kemudiannya tidak lagi berkahwin dengan suami atau isteri atau semua suami atau isteri itu dan jika dia berkahwin lagi selepas itu, dia adalah tidak upaya dalam masa penerusan perkahwinan itu, membuat kontrak suatu perkahwinan sah dengan mana-mana orang lain di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman, sama ada perkahwinan yang disebut kali kedua itu atau yang berupa sebagai perkahwinan yang disebut kali ketiga itu dilakukan di Malaysia atau luar Malaysia.

(3) Tiap-tiap orang yang pada tarikh yang ditetapkan belum berkahwin dan selepas tarikh itu dia berkahwin di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman dia adalah tidak upaya dalam masa penerusan perkahwinan itu, membuat kontrak perkahwinan sah dengan seseorang lain di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman, sama ada perkahwinan yang disebut kali pertama itu atau yang berupa sebagai perkahwinan yang disebut kali kedua itu dilakukan di Malaysia atau luar Malaysia.

(4) Selepas tarikh yang ditetapkan, tiada perkahwinan di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman boleh diupacarakannya kecuali sebagaimana yang diperuntukkan dalam Bahagian III.

Pentaksahan perkahwinan kerana perkahwinan dahulu masih wujud

6. (1) Tiap-tiap perkahwinan yang dilakukan yang melanggar seksyen 5 adalah tidak sah.

(2) Jika mana-mana lelaki yang berkahwin secara sah di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman berkahwin dalam masa penerusan perkahwinan itu dengan mana-mana perempuan, perempuan itu tidak mempunyai apa-apa hak kepada pewarisan atau pemusakaan apabila kematian lelaki itu tidak berwasiat.

(3) Tiada apa-apa jua dalam seksyen ini boleh menyentuh tanggungan mana-mana orang untuk membayar apa-apa nafkah yang diarahkan supaya dibayar olehnya di bawah Akta ini atau mana-mana undang-undang bertulis yang lain.

Kesalahan

7. (1) Mana-mana orang yang berkahwin secara sah di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman dan dia dalam masa penerusan perkahwinan itu berbuat yang berupa sebagai perkahwinan di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman yang melanggar seksyen 5 disifatkan sebagai melakukan kesalahan berkahwin lagi dalam masa hayat suami atau isteri, mengikut mana-mana yang berkenaan, mengikut pengertian seksyen 494 Kanun Keseksaan [*Akta 574*].

(2) Jika suatu kesalahan di bawah seksyen 494 Kanun Keseksaan dilakukan menurut subseksyen (1) oleh mana-mana orang di mana-mana tempat di luar Malaysia tindakan boleh diambil terhadap orang itu berkenaan dengan kesalahan itu seolah-olah kesalahan itu telah dilakukan di mana-mana tempat di Malaysia yang dia dijumpai atau yang dia mungkin dibawa masuk berbangkit daripada mana-mana prosiding bagi ekstradisinya ke Malaysia dari mana-mana tempat di luar Malaysia:

Dengan syarat bahawa apa-apa prosiding terhadap mana-mana orang di bawah subseksyen ini yang akan menghalang prosiding kemudiannya terhadap orang itu untuk kesalahan yang sama jika kesalahan itu telah dilakukan di Malaysia hendaklah menjadi penghalang kepada prosiding lanjut terhadap orang itu di bawah

*Ordinan Ekstradisi 1958 [*Ord. 2/1958*] atau Akta Penjenayah Fugitif Komanwel 1967 [*Akta 54/1967*], berkenaan dengan kesalahan yang sama di luar Malaysia.

Penerusan perkahwinan

8. Tiap-tiap perkahwinan yang diupacarakan di Malaysia selepas tarikh yang ditetapkan, selain perkahwinan yang tidak sah di bawah Akta ini, hendaklah berterusan sehingga dibubarkan—

- (a) dengan kematian salah satu daripada pihak-pihak;
- (b) dengan perintah mahkamah yang mempunyai bidang kuasa kompeten; atau
- (c) dengan suatu dekri yang dibuat oleh mahkamah yang mempunyai bidang kuasa kompeten bahawa perkahwinan itu adalah terbatal dan tidak sah.

BAHAGIAN III

PERKAHWINAN

Sekatan mengenai perkahwinan

Orang yang boleh mengupacarakan perkahwinan

9. Suatu perkahwinan di bawah Akta ini boleh diupacarakan hanya oleh seorang Pendaftar.

Pentaksahan perkahwinan jika salah satu pihak berumur di bawah umur minimum perkahwinan

10. Mana-mana perkahwinan yang berupa sebagai diupacarakan di Malaysia adalah tidak sah jika pada tarikh perkahwinan itu salah satu daripada pihak-pihak berumur di bawah lapan belas tahun melainkan

---

*CATATAN— Ordinan Ekstradisi 1958 [*Ord. 2/1958*] dan Akta Penjenayah Fugitif Komanwel 1967 [*Akta 54/1967*] telah dimansuhkan oleh Akta Ekstradisi 1992 [*Akta 479*]-lihat seksyen 54 Akta 479.

jika, bagi seseorang perempuan yang telah genap umur enam belas tahun, pengupacaraan perkahwinan itu telah dibenarkan oleh suatu lesen yang diberi oleh Ketua Menteri di bawah subseksyen 21(2).

Tali persaudaraan yang dilarang

11. (1) Tiada seorang pun boleh berkahwin dengan nenek atau datuk, ibu atau bapa, anak atau cucu, adik-beradik, abang atau kakak, nenek atau datuk saudara, emak atau bapa saudara, anak saudara atau cucu saudaranya, mengikut mana-mana yang berkenaan:

Dengan syarat bahawa tiada apa-apa jua dalam subseksyen ini boleh melarang seseorang Hindu daripada berkahwin di bawah undang-undang atau adat Hindu dengan anak perempuan kepada saudara perempuannya (anak saudara perempuan) atau dengan adik lelaki atau abang kepada ibunya (bapa saudara).

(2) Tiada seorang pun boleh berkahwin dengan nenek atau datuk atau ibu atau bapa, anak atau cucu kepada suami atau isterinya atau bekas suami atau isterinya.

(3) Tiada seorang pun boleh berkahwin dengan bekas suami atau isteri nenek atau datuk atau ibu atau bapa, anak atau cucunya.

(4) Tiada seorang pun boleh berkahwin dengan seseorang yang telah diambil olehnya sebagai anak angkat atau yang telah mengambilnya sebagai anak angkat.

(5) Bagi maksud seksyen ini, tali persaudaraan secara seibu atau sebapa adalah suatu halangan yang sama seperti tali persaudaraan seibu sebapa dan adalah tidak material sama ada seseorang telah lahir sah taraf atau tidak sah taraf.

(6) Walau apa pun peruntukan seksyen ini, Ketua Menteri boleh, menurut budi bicaranya, memberikan suatu lesen di bawah seksyen ini untuk suatu perkahwinan diupacarakan jika dia berpuas hati bahawa tiada apa-apa halangan terhadap perkahwinan itu di bawah undang-undang, agama, adat atau kelaziman itu yang terpakai bagi pihak-pihak yang berkahwin itu dan, jika perkahwinan itu

diupacarakan di bawah lesen itu, perkahwinan itu hendaklah disifatkan sebagai sah.

Kehendak persetujuan

12. (1) Seseorang yang belum genap umur dua puluh satu tahun, walau apa pun telah mencapai umur dewasa sebagaimana yang ditetapkan oleh Akta Umur Dewasa 1971 [*Akta 21*], adalah juga dikehendaki, sebelum berkahwin, mendapatkan persetujuan bertulis—

- (a) bapanya;
- (b) jika orang itu adalah tidak sah taraf atau bapanya telah mati, ibunya;
- (c) jika orang itu adalah seorang anak angkat, bapa angkatnya, atau jika bapa angkatnya telah mati, ibu angkatnya; atau
- (d) jika kedua-dua ibu bapanya (ibu bapa sebenar atau ibu bapa angkat) telah mati, orang itu sebagai ganti ibu bapanya sebelum dia mencapai umur itu,

tetapi dalam apa-apa hal lain tiada persetujuan dikehendaki.

(2) Jika mahkamah berpuas hati bahawa persetujuan mana-mana orang terhadap suatu perkahwinan yang dicadangkan tidak diberi secara tidak munasabah atau semua orang yang tersebut yang boleh memberi persetujuan di bawah subseksyen (1) telah mati atau bahawa adalah tidak praktik untuk mendapatkan persetujuan itu, mahkamah boleh, atas permohonan, memberikan persetujuan dan persetujuan itu hendaklah mempunyai kesan yang sama seolah-olah persetujuan itu telah diberi oleh orang yang persetujuannya dikehendaki oleh subseksyen (1).

(3) Suatu permohonan kepada Mahkamah Tinggi di bawah seksyen ini hendaklah dibuat kepada Hakim dalam kamar.

(4) Apabila suatu permohonan dibuat kepada Mahkamah Tinggi berbangkit daripada suatu keengganan untuk memberikan persetujuan, notis mengenai permohonan itu hendaklah disampaikan kepada orang yang enggan memberikan persetujuan itu.

(5) Walau apa pun apa-apa jua yang berlawanan dalam Bahagian ini, persetujuan terhadap perkahwinan seseorang orang belum dewasa adalah tidak perlu jika orang belum dewasa itu telah berkahwin dahulunya.

(6) Tiada apa-apa rayuan boleh dibuat terhadap suatu perintah Hakim di bawah seksyen ini.

Permulaan bagi perkahwinan

Ketidapkakaan seksyen 14 hingga 20, termasuk kedua-duanya bagi sesetengah pihak kepada perkahwinan

13. Seksyen 14 hingga 20, termasuk kedua-duanya, tidaklah terpakai bagi pihak-pihak kepada sesuatu perkahwinan yang hendak diupacarakan mengikut seksyen 24.

Notis perkahwinan

14. Apabila mana-mana orang hendak berkahwin di Malaysia setiap seorang daripada pihak-pihak kepada perkahwinan yang dicadangkan itu hendaklah menandatangani dan memberi sendiri suatu notis dalam borang yang ditetapkan kepada Pendaftar bagi daerah perkahwinan yang pihak itu telah bermastautin selama tempoh tujuh hari sebelum sahaja daripada notis itu diberi:

Dengan syarat bahawa jika kedua-dua pihak itu telah bermastautin selama tempoh yang dikehendaki itu dalam daerah perkahwinan yang sama hanya satu notis sedemikian perlu diberi oleh mereka.

Penyiaran notis

15. Apabila menerima notis itu, Pendaftar hendaklah menyebabkan supaya notis itu disiarkan dengan menampal satu salinannya di suatu tempat yang mudah dilihat dalam pejabatnya yang boleh dilihat oleh orang ramai dan salinan itu hendaklah sentiasa tertampal sedemikian sehingga dia memberikan perakuannya di bawah seksyen 17 atau sehingga tiga bulan telah luput, mengikut mana-mana yang lebih awal.

Akuan hendaklah disertakan bersama notis

16. (1) Tiap-tiap notis yang dikehendaki diberi di bawah seksyen 14 hendaklah disertai dengan suatu akuan bertulis—

- (a) bahawa satu atau kedua-dua pihak kepada perkahwinan yang dicadangkan itu telah bermastautin dalam daerah perkahwinan itu selama tempoh tujuh hari sebelum sahaja daripada notis itu diberi;
- (b) sama ada—
  - (i) bahawa setiap seorang daripada pihak-pihak itu berumur dua puluh satu tahun atau lebih, atau, jika tidak, adalah seorang duda atau balu, mengikut mana-mana yang berkenaan; atau
  - (ii) jika salah satu pihak adalah seorang orang yang belum dewasa yang belum berkahwin dahulunya dan pihak perempuan itu tidak berumur di bawah enam belas tahun, bahawa persetujuan orang yang berkenaan yang disebut dalam seksyen 12 telah diberi secara bertulis, atau telah tidak diperlukan, atau telah diberi oleh suatu mahkamah mengikut seksyen 12;
- (c) bahawa tiada apa-apa halangan yang sah terhadap perkahwinan itu; dan

- (d) bahawa tiada seorang pun daripada pihak-pihak kepada perkahwinan yang dicadangkan itu telah berkahwin di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman dengan mana-mana orang lain selain orang yang dengannya dia bercadang untuk membuat kontrak perkahwinan.

(2) Tiap-tiap akuan itu hendaklah dibuat secara bertulis dalam borang yang ditetapkan dan hendaklah dibuat oleh orang yang memberikan notis itu di hadapan Pendaftar yang akan mengakusaksikannya; jika orang itu tidak memahami Bahasa Malaysia, Pendaftar hendaklah menentukan sama ada orang itu mengambil tahu tentang tujuan akuan itu dan, jika tidak, hendaklah menterjemahkan atau menyebabkan supaya diterjemahkan di hadapannya akuan itu kepada orang itu ke dalam bahasa yang dia fahami dan hendaklah membuat perakuan pada akuan itu bahawa terjemahan itu telah dibuat dengan sempurna atau adalah tidak dikehendaki, mengikut mana-mana yang berkenaan.

Pengeluaran perakuan perkahwinan

17. Pendaftar, apabila berpuas hati bahawa akuan itu mematuhi kehendak yang dinyatakan dalam seksyen 16, hendaklah pada bila-bila masa selepas tamat dua puluh satu hari dari tarikh notis itu disiarkan di bawah seksyen 15 dan apabila fi yang ditetapkan dibayar kepadanya, mengeluarkan perakuan perkahwinannya dalam borang yang ditetapkan.

Perkahwinan hendaklah berlaku dalam masa enam bulan

18. Tertakluk kepada seksyen 20, jika perkahwinan itu tidak berlaku dalam masa enam bulan selepas tarikh notis itu disiarkan, notis dan segala prosiding yang berbangkit daripadanya hendaklah terbatal dan notis yang baru hendaklah diberi sebelum pihak-pihak itu boleh berkahwin secara sah.

Kaveat

19. (1) Mana-mana orang, apabila membayar fi yang ditetapkan, boleh memasukkan suatu kaveat dengan Pendaftar terhadap pengeluaran suatu perakuan perkahwinan bagi mana-mana orang yang dinamakan dalam kaveat itu dan yang notis mengenai perkahwinan yang dicadangkan baginya telah diberi kepada Pendaftar.

(2) Suatu kaveat yang dimasukkan di bawah seksyen ini hendaklah mengandungi nama dan tempat bermastautin orang yang memasukkan kaveat itu dan alasan bantahan yang atasnya kaveat itu diasaskan dan hendaklah ditandatangani oleh orang yang memasukkan kaveat itu.

Prosiding jika kaveat dimasukkan

20. (1) Jika suatu kaveat dimasukkan mengikut seksyen 19, Pendaftar tidak boleh mengeluarkan suatu perakuan perkahwinan itu yang terhadapnya kaveat itu telah dimasukkan melainkan jika—

- (a) selepas menyiasat perkara bantahan itu, dia berpuas hati bahawa perkara bantahan itu tidak sepatutnya menghalang pengeluaran perakuan perkahwinan sedemikian; atau
- (b) kaveat itu ditarik balik oleh orang yang memasukkannya:

Dengan syarat bahawa jika ada apa-apa keraguan adalah sah bagi Pendaftar untuk merujuk perkara kaveat itu kepada Mahkamah Tinggi yang akan memutuskannya.

(2) Jika Pendaftar enggan mengeluarkan perakuan perkahwinan, orang yang memohonnya mempunyai hak merayu kepada Mahkamah Tinggi yang sesudah itu hendaklah sama ada mengesahkan keengganan itu atau mengarahkan pemberian perakuan perkahwinan diberi.

(3) Mahkamah Tinggi boleh menghendaki bukti tentang pengataan yang terkandung dalam kaveat itu secara terus dan boleh mendengar keterangan yang menyokong dan bertentangan dengan bantahan itu.

(4) Prosiding di bawah seksyen ini hendaklah dijalankan di hadapan seorang Hakim dalam kamar.

(5) Tiada apa-apa rayuan boleh dibuat terhadap keputusan seseorang Hakim di bawah seksyen ini.

(6) Jika suatu kaveat dimasukkan mengikut seksyen 19, maka, walau apa pun peruntukan seksyen 18, tiada notis yang baru perlu diberi dan pihak-pihak itu boleh berkahwin secara sah dalam masa tiga bulan dari tarikh Pendaftaran mengeluarkan perakuan perkahwinan itu.

(7) Jika Mahkamah Tinggi mengisytiharkan alasan bantahan itu sebagai remeh dan yang tidak sepatutnya menghalang pengeluaran perakuan perkahwinan itu, orang yang memasukkan kaveat itu adalah bertanggung bagi kos semua prosiding yang berhubungan dengannya dan ganti rugi yang akan dituntut melalui guaman atau tindakan oleh pihak yang terhadap perkahwinannya kaveat itu dimasukkan.

Lesen

21. (1) Apabila dibuktikan kepada Ketua Menteri dengan akuan berkanun bahawa tiada halangan yang sah terhadap perkahwinan yang dicadangkan itu, dan apabila dia berpuas hati bahawa persetujuan yang perlu, jika ada, terhadap perkahwinan itu telah diperoleh, atau bahawa persetujuan itu tidak diperlukan atau telah diberi di bawah seksyen 12, Ketua Menteri boleh, jika dia fikirkan patut, tidak memerlukan pemberian notis itu, dan pengeluaran suatu perakuan perkahwinan, dan boleh memberikan lesennya dalam borang yang ditetapkan, membenarkan pengupacaraan perkahwinan antara pihak yang dinamakan dalam lesen itu.

(2) Ketua Menteri boleh, menurut budi bicaranya, memberikan suatu lesen di bawah seksyen ini membenarkan pengupacaraan sesuatu perkahwinan walaupun pihak perempuan kepada perkahwinan itu berumur di bawah lapan belas tahun, tetapi dalam apa-apa hal pun tidak boleh memberikan lesen itu sebelum perempuan itu berumur genap enam belas tahun.

(3) Ketua Menteri apabila berpuas hati, dengan akuan berkanun atau selainnya yang difikirkannya patut, bahawa adalah lebih sesuai sesuatu perkahwinan di bawah seksyen 23 diupacarakan di sesuatu tempat selain di pejabat seseorang Pendaftar boleh mengeluarkan suatu lesen dalam borang yang ditetapkan bagi maksud itu.

(4) Suatu lesen membenarkan sesuatu perkahwinan diupacarakan di sesuatu tempat selain di pejabat seseorang Pendaftar hendaklah menyatakan tempat di mana perkahwinan itu boleh diupacarakan.

(5) Jika perkahwinan yang dibenarkan oleh suatu lesen di bawah seksyen ini tidak diupacarakan dalam masa satu bulan dari tarikh lesen itu, lesen itu hendaklah terbatal.

(6) (a) Ketua Menteri boleh secara bertulis mewakilkan kuasanya di bawah seksyen ini kepada Pendaftar Besar, Penolong Pendaftar Besar atau Penguasa Pendaftar dan boleh pada bila-bila masa membatalkan mana-mana perwakilan itu.

(b) Tiada apa-apa perwakilan di bawah perenggan (a) boleh disifatkan sebagai melucutkan kuasa Ketua Menteri di bawah seksyen ini dan dia boleh, jika difikirkannya patut, menjalankan kuasa itu walau apa pun apa-apa perwakilan itu.

Pengupacaraan perkahwinan

Pengupacaraan perkahwinan

22. (1) Tiap-tiap perkahwinan di bawah Akta ini hendaklah diupacarakan—

- (a) di pejabat seseorang Pendaftar dengan pintu terbuka antara pukul enam pagi dan tujuh petang;
- (b) di mana-mana tempat selain di pejabat seseorang Pendaftar pada bila-bila masa sebagaimana yang dibenarkan oleh suatu lesen yang sah yang dikeluarkan di bawah subseksyen 21(3); atau
- (c) di sesuatu gereja atau rumah berhala atau di mana-mana tempat perkahwinan mengikut seksyen 24 pada bila-bila masa sebagaimana yang dibenarkan oleh agama, adat atau kelaziman yang dianuti atau diamalkan oleh pihak-pihak kepada perkahwinan itu.

(2) Sesuatu perkahwinan yang sah boleh diupacarakan di bawah perenggan (1)(a) atau (b) oleh seseorang Pendaftar jika perakuan perkahwinan itu yang dikeluarkan oleh Pendaftar atau Pendaftar-Pendaftar yang berkenaan atau suatu lesen membenarkan perkahwinan itu diserahkan kepadanya.

(3) Sesuatu perkahwinan yang sah boleh diupacarakan di bawah perenggan (1)(c) oleh seseorang Penolong Pendaftar jika dia berpuas hati dengan akuan berkanun bahawa—

- (a) sama ada—
  - (i) setiap seorang daripada pihak-pihak itu berumur dua puluh satu tahun atau lebih, atau, jika tidak, adalah seorang duda atau balu, mengikut mana-mana yang berkenaan; atau
  - (ii) jika salah satu pihak adalah seorang orang belum dewasa yang belum berkahwin sebelum ini dan pihak perempuan itu tidak berumur di bawah enam belas tahun, bahawa persetujuan orang yang berkenaan yang disebut dalam seksyen 12 telah diberi secara bertulis, atau tidak diperlukan, atau telah diberi oleh sesuatu mahkamah mengikut seksyen 12;

- (b) tiada sesuatu halangan yang sah terhadap perkahwinan itu;
- (c) tiada seorang pun daripada pihak-pihak kepada perkahwinan yang dicadangkan itu telah berkahwin di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman dengan sesiapa selain orang yang dengannya dia bercadang untuk membuat kontrak perkahwinan; dan
- (d) setakat perkahwinan yang dicadangkan itu adalah suatu perkahwinan Kristian dan akan diupacarkan mengikut upacara, istiadat atau kelaziman sesuatu mazhab agama Kristian, peruntukan hukum mazhab itu yang berhubungan dengan penyiaran *banns* atau pemberian notis mengenai perkahwinan yang dicadangkan itu telah dipatuhi atau tidak diperlukan secara sah mengikut hukum itu.

(4) Tiap-tiap perkahwinan yang berupa sebagai diupacarkan di Malaysia adalah tidak sah melainkan jika suatu perakuan perkahwinan atau suatu lesen telah dikeluarkan oleh Pendaftar atau Ketua Menteri atau suatu akuan berkanun di bawah subseksyen (3) telah diserahkan kepada Pendaftar atau Penolong Pendaftar, mengikut mana-mana yang berkenaan.

(5) Tiap-tiap perkahwinan hendaklah diupacarkan di hadapan sekurang-kurangnya dua orang saksi yang boleh dipercayai selain Pendaftar.

(6) Tiada sesuatu perkahwinan boleh diupacarkan melainkan jika Pendaftar berpuas hati bahawa kedua-dua pihak kepada perkahwinan itu bersetuju secara rela hati terhadap perkahwinan itu.

Pengupacaraan perkahwinan sivil yang dijalankan di pejabat Pendaftar atau di tempat lain

23. Pendaftar, apabila bertindak di bawah perenggan 22(1)(a) atau (b) hendaklah, selepas diserahkan kepadanya suatu perakuan untuk perkahwinan yang dikeluarkan oleh Pendaftar atau Pendaftar-Pendaftar

yang berkenaan atau suatu lesen membenarkan perkahwinan itu, berkata kepada pihak-pihak itu dalam perkataan yang berikut, sama ada secara langsung atau melalui jurubahasa:

“Adakah kamu A.B. dan kamu C.D. berada di sini atas kehendak kamu sendiri bagi maksud hendak menjadi suami dan isteri?”.

Apabila mereka menjawab mengesahkan dia hendaklah meneruskan, oleh yang demikian:

“Maka ketahuilah bahawa, dengan pengupacaraan perkahwinan kamu di hadapan saksi-saksi yang hadir di sini mengikut undang-undang, kamu bersetuju dikahwinkan antara satu sama lain secara sah di sisi undang-undang seumur hidup, dan bahawa perkahwinan ini tidak boleh dibubarkan dalam masa hayat kamu kecuali dengan suatu penghakiman yang sah dari mahkamah dan jika salah seorang daripada kamu, dalam masa hayat yang seorang lagi, berkahwin dengan seorang lain walau bagaimanapun dan di mana jua pun diupacaraan perkahwinan itu, semasa perkahwinan ini masih berterusan, kamu dengan itu akan melakukan suatu kesalahan terhadap undang-undang.”

Kemudiannya, Pendaftar hendaklah bertanya kepada pihak-pihak itu, secara langsung atau melalui jurubahasa, sama ada mereka tahu tentang apa-apa halangan yang sah mengapa mereka tidak boleh disatukan bersama dalam perkahwinan. Apabila mereka menidakkan dia hendaklah bertanya, secara langsung atau melalui jurubahasa, kepada setiap satu pihak itu sama ada lelaki atau perempuan itu akan mengambil perempuan atau lelaki itu menjadi isteri atau suaminya yang dikahwini secara sah. Apabila mereka mengesahkan, Pendaftar, pihak-pihak dan saksi-saksi itu hendaklah mematuhi seksyen 25.

Pengupacaraan perkahwinan melalui istiadat agama, adat atau kelaziman

24. (1) Jika seseorang paderi atau *minister* atau *priest* sesuatu gereja atau rumah berhala dilantik oleh Menteri untuk bertindak sebagai Penolong Pendaftar Perkahwinan bagi mana-mana daerah perkahwinan, paderi atau *minister* atau *priest* itu boleh selepas

diserahkan kepadanya suatu akuan berkanun di bawah subseksyen 22(3) mengupacarakan apa-apa perkahwinan, jika pihak-pihak kepada perkahwinan itu atau salah seorang daripada mereka menganuti agama yang diamalkan oleh gereja atau rumah berhala itu, mengikut upacara dan istiadat agama itu.

(2) Jika mana-mana orang dilantik oleh Menteri untuk bertindak sebagai Penolong Pendaftar Perkahwinan bagi mana-mana daerah perkahwinan orang itu boleh, selepas diserahkan kepadanya suatu akuan berkanun di bawah subseksyen 22(3) mengupacarakan apa-apa perkahwinan mengikut adat atau kelaziman yang diamalkan oleh pihak-pihak kepada perkahwinan itu atau oleh salah seorang daripada mereka.

(3) Seseorang Penolong Pendaftar yang mengupacarakan suatu perkahwinan di bawah seksyen ini hendaklah dalam sesuatu bahagian istiadat itu mengingatkan pihak-pihak itu bahawa salah seorang daripada mereka tidak berupaya dalam masa penerusan perkahwinan itu membuat kontrak perkahwinan yang sah dengan mana-mana orang lain dan jika salah seorang daripada mereka berkahwin dalam masa penerusan perkahwinan itu dia melakukan suatu kesalahan.

(4) Dalam seksyen ini—

“*priest* sesuatu rumah berhala” termasuklah mana-mana ahli bagi sesuatu jawatankuasa pengurusan atau badan pentadbiran rumah berhala itu dan mana-mana ahli jawatankuasa bagi mana-mana persatuan agama;

“*priest* sesuatu gereja” termasuklah mana-mana pegawai atau orang tua-tua gereja itu.

Catatan dalam daftar perkahwinan

25. (1) Sebaik selepas pengupacaraan di bawah seksyen 23 atau 24 dijalankan Pendaftar hendaklah mencatatkan butir-butir yang ditetapkan dalam daftar perkahwinan.

(2) Catatan itu hendaklah diaku saksi oleh pihak-pihak kepada perkahwinan itu dan oleh dua orang saksi selain Pendaftar yang hadir dalam pengupacaraan perkahwinan itu.

(3) Catatan itu hendaklah kemudiannya ditandatangani oleh Pendaftar yang mengupacarakan perkahwinan itu.

Pengupacaraan perkahwinan di Kedutaan Malaysia, dsb., di luar negara

26. (1) Sesuatu perkahwinan boleh diupacarakan oleh Pendaftar yang dilantik di bawah subseksyen 28(4) di Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul Malaysia di mana-mana negara yang tidak memberitahu Kerajaan Malaysia mengenai bantahannya terhadap pengupacaraan perkahwinan di Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul Malaysia itu:

Dengan syarat bahawa Pendaftar itu hendaklah berpuas hati—

- (a) bahawa satu atau kedua-dua pihak kepada perkahwinan itu ialah warganegara Malaysia;
- (b) bahawa setiap pihak berkeupayaan untuk berkahwin mengikut Akta ini;
- (c) bahawa, jika salah satu pihak tidak berdomisil di Malaysia, perkahwinan yang dicadangkan itu, jika diupacarakan, akan dianggap sebagai sah di negara pihak itu berdomisil; dan
- (d) bahawa notis mengenai perkahwinan yang dicadangkan itu telah diberi sekurang-kurangnya dua puluh satu hari dan tidak lebih daripada tiga bulan sebelumnya, yang notis itu telah disiarkan di pejabat Pendaftar di Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul yang perkahwinan itu akan diupacarakan dan di Pejabat Pendaftar bagi daerah perkahwinan di Malaysia yang setiap pihak kepada perkahwinan itu bermastautin secara

biasanya akhir sekali dan tiada kaveat atau notis bantahan telah diterima.

(2) Tatacara bagi pengupacaraan dan pendaftaran perkahwinan di Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul di Malaysia hendaklah serupa dalam semua perkara sebagaimana yang terpakai bagi perkahwinan yang diupacarakan dan didaftarkan di Malaysia di bawah Akta ini seolah-olah Pendaftar yang dilantik bagi sesuatu negara asing ialah seorang Pendaftar di Malaysia.

(3) Suatu perkahwinan yang diupacarakan di bawah seksyen ini hendaklah, bagi maksud Akta ini, disifatkan sebagai suatu perkahwinan yang diupacarakan di Malaysia, dan subseksyen 7(2) hendaklah terpakai *mutatis mutandis* berhubung dengan mana-mana kesalahan di bawah Akta ini, berkenaan dengan perkahwinan itu.

BAHAGIAN IV

PENDAFTARAN PERKAHWINAN

Pendaftaran

27. Perkahwinan tiap-tiap orang yang bermastautin secara biasanya di Malaysia dan tiap-tiap orang yang bermastautin di luar negara yang merupakan warganegara atau berdomisil di Malaysia selepas tarikh yang ditetapkan hendaklah didaftarkan menurut Akta ini.

Pelantikan Pendaftar Besar, Pendaftar dan Penolong Pendaftar Perkahwinan

28. (1) Yang di-Pertuan Agong boleh melantik mana-mana pegawai awam untuk menjadi Pendaftar Besar Perkahwinan bagi maksud Akta ini yang hendaklah mempunyai penyeliaan dan pengawalan am terhadap Pendaftar-Pendaftar dan pendaftaran perkahwinan di bawah Akta ini dan mana-mana pegawai awam lain untuk menjadi Timbalan Pendaftar Besar Perkahwinan.

(2) Menteri boleh melantik seramai orang pegawai awam mengikut nama atau jawatan, untuk menjadi—

- (a) Penolong Pendaftar Besar Perkahwinan;
- (b) Penguasa Pendaftar Perkahwinan; dan
- (c) Pendaftar Perkahwinan dan Timbalan Pendaftar Perkahwinan bagi mana-mana daerah perkahwinan dalam sesuatu Negeri dan Wilayah Persekutuan sebagaimana yang dinyatakan dalam pelantikan itu.

(3) Menteri boleh, sebagai tambahan, melantik mengikut nama atau jawatan, mana-mana orang sama ada pegawai awam atau bukan, untuk menjadi Penolong Pendaftar Perkahwinan berkenaan dengan mana-mana kaum, suku, persatuan, gereja atau rumah berhala, bagi mana-mana daerah perkahwinan dan selama apa-apa tempoh sebagaimana yang dinyatakan dalam pelantikan itu, dan tiap-tiap orang yang dilantik sedemikian dan juga tiap-tiap Pendaftar, Timbalan Pendaftar dan Penolong Pendaftar lain, hendaklah disifatkan sebagai seorang pekhidmat awam mengikut pengertian Kanun Keseksaan:

Dengan syarat bahawa pelantikan itu hendaklah dibuat atas syor atau penamaan daripada wakil yang diiktiraf bagi kaum, suku, jawatankuasa pengurusan persatuan itu atau pihak berkuasa pengelolaan mana-mana mazhab, gereja atau rumah berhala, mengikut mana-mana yang berkenaan.

(4) Menteri boleh, melalui pemberitahuan dalam *Warta*, melantik mana-mana anggota daripada kakitangan diplomatik Malaysia di mana-mana negara, sama ada mengikut nama atau jawatan, untuk menjadi Pendaftar Perkahwinan bagi maksud Akta ini di negara itu.

(5) Menteri boleh, melalui pemberitahuan dalam *Warta*, mengisytiharkan mana-mana kawasan dalam sesuatu Negeri dan Wilayah Persekutuan untuk menjadi suatu daerah perkahwinan dan menentukan sempadan setiap daerah; dan jika seseorang Penolong Pendaftar Perkahwinan dilantik di bawah subseksyen (3), Menteri boleh menentukan kawasan yang berlainan sebagai daerah

perkahwinan bagi mana-mana kaum, suku, persatuan, gereja atau rumah berhala tertentu.

(6) Penolong Pendaftar Besar dan Penguasa Pendaftar boleh tertakluk kepada apa-apa arahan am atau khas daripada Pendaftar Besar, menjalankan apa-apa kuasa dan tugas Pendaftar Besar yang diberi dan dipertanggungjawabkan oleh Akta ini.

Buku dan Daftar hendaklah disimpan bagi semua perkahwinan di Malaysia

29. Tiap-tiap Pendaftar hendaklah menyimpan suatu daftar perkahwinan dan apa-apa buku sebagaimana yang ditetapkan oleh Akta ini atau kaedah-kaedah yang dibuat di bawahnya dan tiap-tiap perkahwinan yang diupacarakan di Malaysia oleh Pendaftar hendaklah, selepas sahaja pengupacaraannya itu, didaftarkan oleh Pendaftar dalam daftar perkahwinannya.

Salinan catatan untuk dihantar kepada Pendaftar Besar

30. (1) Pendaftar yang mengupacarakan perkahwinan hendaklah menyerahkan kepada Pendaftar Besar salinan asal dan kepada Penguasa Pendaftar salinan pendua bagi tiap-tiap catatan yang dibuat dalam daftar perkahwinan sebagaimana telah diakusaksikan oleh pihak-pihak kepada perkahwinan itu dan oleh saksi-saksi dan sebagaimana yang ditandatangani olehnya.

(2) Semua salinan itu hendaklah disimpan oleh Pendaftar Besar dan Penguasa Pendaftar mengikut cara yang ditetapkan dan hendaklah menjadi daftar perkahwinan Pendaftar Besar dan Penguasa Pendaftar masing-masing.

Pendaftaran perkahwinan di negara asing oleh warganegara atau orang yang berdomisil di Malaysia

31. (1) Jika mana-mana orang ialah seorang warganegara atau berdomisil di Malaysia, telah membuat kontrak perkahwinan di luar

negara, iaitu bukan suatu perkahwinan yang didaftarkan di bawah seksyen 26, orang itu hendaklah—

- (a) dalam masa enam bulan selepas tarikh perkahwinan itu, hadir di hadapan Pendaftar yang paling hampir atau yang paling mudah boleh didapati di luar negara; dan
- (b) mendaftarkan perkahwinan itu.

(1A) Jika sebelum tamatnya tempoh enam bulan di bawah perenggan (1)(a), salah satu atau kedua-dua pihak yang berkahwin itu pulang ke Malaysia dan perkahwinan itu belum lagi didaftarkan, orang itu hendaklah—

- (a) dalam masa enam bulan apabila tiba di Malaysia, hadir di hadapan mana-mana Pendaftar; dan
- (b) mendaftarkan perkahwinan itu.

(1B) Seseorang yang memohon untuk mendaftarkan sesuatu perkahwinan di bawah subseksyen (1) atau (1A) hendaklah—

- (a) mengemukakan kepada Pendaftar itu perakuan perkahwinan itu atau apa-apa keterangan sama ada lisan atau dokumentar yang boleh memuaskan hati Pendaftar bahawa perkahwinan itu telah berlaku;
- (b) memberi apa-apa butiran yang dikehendaki oleh Pendaftar itu untuk mendaftarkan perkahwinan itu dengan sepatutnya; dan
- (c) memohon dalam borang yang ditetapkan bagi pendaftaran perkahwinan itu yang akan dilaksanakan dan menandatangani akuan di dalamnya.

(2) Seseorang Pendaftar boleh tidak memerlukan kehadiran salah satu daripada pihak-pihak kepada perkahwinan itu jika dia berpuas hati bahawa ada sebab yang baik dan mencukupi bagi ketidakhadiran pihak itu dan dalam hal yang sedemikian catatan dalam daftar

perkahwinan itu hendaklah termasuk suatu pernyataan bagi sebab pihak itu tidak hadir.

(3) Apabila sesuatu perkahwinan didaftarkan di bawah seksyen ini, Pendaftar hendaklah menyerahkan salinan yang ketiga daftar itu kepada pihak-pihak kepada perkahwinan itu dan salinan asalnya kepada Pendaftar Besar dan salinan pendua kepada Penguasa Perkahwinan yang hendaklah menyebabkan salinan itu dijilid kesemuanya untuk menjadi Daftar Perkahwinan Luar Negara.

(4) Jika pihak-pihak kepada sesuatu perkahwinan yang dikehendaki didaftarkan di bawah seksyen ini tidak hadir di hadapan seseorang Pendaftar dalam tempoh sebagaimana ditetapkan dalam subseksyen (1), perkahwinan itu boleh, atas permohonan kepada Pendaftar itu, didaftarkan oleh Pendaftar itu dengan bayaran apa-apa penalti sebagaimana yang ditetapkan.

Daftar tidak sah

32. Tiada seorang pun, selain Pendaftar Besar atau seseorang Penguasa Pendaftar yang dilantik di bawah Akta ini boleh—

- (a) menyimpan apa-apa buku yang adalah atau berupa sebagai suatu daftar yang disimpan mengikut peruntukan Akta ini; atau
- (b) mengeluarkan kepada mana-mana orang apa-apa dokumen yang adalah atau berupa sebagai suatu salinan bagi sesuatu perakuan sesuatu perkahwinan atau sesuatu perakuan perkahwinan yang didaftarkan oleh Pendaftar.

Pendaftaran sukarela bagi perkahwinan yang dahulunya diupacarakan di bawah agama atau adat

33. (1) Walau apa pun peruntukan seksyen 4, pihak-pihak kepada sesuatu perkahwinan yang diupacarakan di bawah mana-mana undang-undang, agama, adat atau kelaziman sebelum tarikh yang ditetapkan boleh, jika perkahwinan itu belum didaftarkan, memohon

pada bila-bila masa kepada seseorang Pendaftar dalam borang yang ditetapkan bagi pendaftaran perkahwinan itu.

(2) Pendaftar boleh menghendaki pihak-pihak kepada perkahwinan itu hadir di hadapannya dan mengemukakan apa-apa keterangan mengenai perkahwinan itu, sama ada lisan atau dokumentar, sebagaimana yang dikehendaki olehnya dan memberi apa-apa butiran lain sebagaimana yang dikehendaki olehnya.

(3) Pendaftar boleh, apabila berpuas hati tentang kebenaran pernyataan yang terkandung dalam permohonan itu, mendaftarkan perkahwinan itu dengan mencatatkan butir-butirnya dalam daftar perkahwinan yang ditetapkan bagi maksud ini.

(4) Catatan mengenai perkahwinan itu dalam daftar perkahwinan hendaklah ditandatangani oleh Pendaftar yang membuat catatan itu dan oleh kedua-dua pihak kepada perkahwinan itu, jika hadir, sebaliknya, kalau tidak, oleh mana-mana pihak yang hadir di hadapan Pendaftar untuk melaksanakan pendaftaran perkahwinan itu.

(5) Apabila perkahwinan itu didaftarkan, Pendaftar hendaklah menyerahkan salinan yang ketiga daftar itu kepada pihak-pihak kepada perkahwinan itu, salinan asal kepada Pendaftar Besar dan salinan pendua kepada Penguasa Pendaftar.

(6) Pendaftar tidak boleh mendaftarkan sesuatu perkahwinan di bawah seksyen ini jika dia berpuas hati bahawa perkahwinan itu adalah tidak sah di bawah Akta ini.

Kesan undang-undang bagi pendaftaran

34. Tiada apa-apa jua dalam Akta ini atau kaedah-kaedah yang dibuat di bawahnya boleh ditafsirkan sebagai menjadikan sah atau tidak sah mana-mana perkahwinan yang sebaliknya adalah tidak sah atau sah, semata-mata oleh sebab perkahwinan itu telah didaftarkan atau tidak didaftarkan.

BAHAGIAN V

PENALTI DAN PERUNTUKAN PELBAGAI YANG BERHUBUNGAN
DENGAN PENGUPACARAAN DAN PENDAFTARAN
PERKAHWINAN**Kegagalan untuk hadir di hadapan Pendaftar dalam masa yang ditetapkan**

35. Mana-mana orang, yang dikehendaki oleh seksyen 31 untuk hadir di hadapan Pendaftar, gagal untuk hadir dalam tempoh yang ditetapkan, dia boleh, apabila disabitkan, dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi satu tahun atau didenda tidak melebihi satu ribu ringgit atau kedua-duanya.

Pelanggaran seksyen 32

36. Mana-mana orang yang melanggar seksyen 32 boleh, apabila disabitkan, dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi satu tahun atau didenda tidak melebihi satu ribu ringgit atau kedua-duanya; dan bagi sabitan kali kedua atau berikutnya boleh dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi dua tahun atau didenda tidak melebihi dua ribu ringgit atau kedua-duanya.

Gangguan terhadap perkahwinan

37. Mana-mana orang yang menggunakan apa-apa kekerasan atau ancaman—

- (a) untuk memaksa seseorang untuk berkahwin bertentangan dengan kemahuannya; atau
- (b) untuk menghalang seseorang yang telah mencapai umur dua puluh satu tahun daripada membuat suatu kontrak perkahwinan yang sah,

bersalah atas suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau didenda tidak melebihi tiga ribu ringgit atau kedua-duanya.

Sumpah palsu, dsb., untuk memperoleh perkahwinan

38. Mana-mana orang yang, bagi maksud hendak mendapatkan apa-apa perkahwinan di bawah Akta ini, dengan sengaja membuat apa-apa akuan palsu atau menandatangani apa-apa notis atau perakuan palsu yang dikehendaki oleh Akta ini, bersalah atas suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau didenda tidak melebihi tiga ribu ringgit atau kedua-duanya.

Pengataan palsu dalam kaveat

39. (1) Mana-mana orang yang memasukkan sesuatu kaveat terhadap pengeluaran sesuatu perakuan untuk perkahwinan oleh Pendaftar dan yang membuat apa-apa representasi palsu dalam atau bagi menyokong kaveat itu dengan mengetahui atau mempercayai representasi itu sebagai palsu atau tanpa sebab untuk mempercayainya sebagai benar, bersalah atas suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau didenda tidak melebihi tiga ribu ringgit atau kedua-duanya.

(2) Mana-mana orang yang memasukkan sesuatu kaveat terhadap pengeluaran sesuatu perakuan perkahwinan dan berpura-pura atau dengan merepresentasikan dirinya sebagai seorang yang persetujuannya bagi perkahwinan itu dikehendaki oleh undang-undang dengan mengetahui atau mempercayai kepura-puraan atau representasi itu sebagai palsu atau tidak mempercayainya sebagai benar bersalah atas suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau didenda tidak melebihi tiga ribu ringgit atau kedua-duanya.

Pengupacaraan perkahwinan tanpa kebenaran

40. Mana-mana orang yang mengupacarakan atau berupa sebagai mengupacarakan apa-apa perkahwinan, tidak dibenarkan berbuat sedemikian itu di bawah Akta ini, bersalah atas suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi sepuluh tahun dan didenda tidak melebihi lima belas ribu ringgit.

Kesalahan yang berhubungan dengan pengupacaraan perkahwinan

41. (1) Mana-mana orang yang dengan diketahuinya dan berlawanan dengan Akta ini mengupacarakan atau berupa sebagai mengupacarakan atau menjalankan sesuatu perkahwinan—

- (a) tanpa terlebih dahulu menerima suatu perakuan perkahwinan itu atau suatu lesen yang tidak memerlukan perakuan itu;
- (b) selain di hadapan sekurang-kurangnya dua orang saksi yang boleh dipercayai, selain orang yang mengupacarakan perkahwinan itu; atau
- (c) selepas tamat enam bulan dari tarikh notis perkahwinan yang diberi di bawah seksyen 14,

bersalah atas suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun dan didenda tidak melebihi lima ribu ringgit.

(2) Mana-mana Pendaftar yang dengan diketahuinya dan berlawanan dengan Akta ini mengeluarkan apa-apa perakuan perkahwinan—

- (a) tanpa menyiarkan notis perkahwinan sebagaimana dikehendaki oleh seksyen 15;

- (b) apabila sesuatu kaveat telah dimasukkan di bawah seksyen 19 tanpa terlebih dahulu mematuhi seksyen 20; atau
- (c) berlawanan dengan seksyen 16,

bersalah atas suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun dan didenda tidak melebihi lima ribu ringgit.

(3) Mana-mana orang yang berkahwin atau berupa sebagai berkahwin atau yang menjalani sesuatu cara perkahwinan dengan mana-mana orang berlawanan dengan mana-mana peruntukan Bahagian III bersalah atas suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun dan didenda tidak melebihi lima ribu ringgit.

Membinasakan atau memalsukan buku daftar

42. Mana-mana orang yang dengan sendirinya atau melalui seseorang lain—

- (a) dengan sengaja membinasakan atau merosakkan apa-apa daftar perkahwinan atau apa-apa perakuan, atau mana-mana bahagian atau apa-apa cabutan yang disahkan daripadanya;
- (b) dengan palsu membuat atau melancung mana-mana bahagian daftar atau perakuan itu; atau
- (c) dengan sengaja memasukkan apa-apa catatan palsu dalam mana-mana daftar atau perakuan atau cabutan yang disahkan,

bersalah atas suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tujuh tahun dan didenda tidak melebihi sepuluh ribu ringgit.

Sanksi bagi pendakwaan

43. Tiada apa-apa pendakwaan atas sesuatu kesalahan yang boleh dihukum di bawah Akta ini boleh dimulakan kecuali dengan kebenaran bertulis daripada Pendakwa Raya.

Pembetulan kesilapan

44. (1) Jika Pendaftar Besar berpuas hati melalui akuan berkanun atau selainnya bahawa apa-apa catatan dalam daftar perkahwinan adalah silap pada bentuk atau isinya, dia boleh membenarkan untuk membetulkan kesilapan itu dengan membuat catatan di birai daftar itu, tanpa mengubah catatan yang asal.

(2) Tiap-tiap catatan di birai daftar yang dibuat sedemikian itu hendaklah ditandatangani dan diletakkan tarikh oleh Pendaftar.

(3) Sesalanan pembetulan itu hendaklah dihantar dengan sertamerta kepada Pendaftar Besar atau Penguasa Pendaftar supaya suatu pembetulan yang serupa dibuat dalam daftar perkahwinannya.

Pemeriksaan dan carian

45. Pendaftar Besar atau Penguasa Pendaftar boleh, apabila permohonan dibuat oleh mana-mana orang yang hendaklah menyatakan sebab membuat permohonannya itu dan dengan bayaran fi yang ditetapkan, jika dia berpuas hati dengan sebab itu—

- (a) membenarkan daftar dan indeks perkahwinan yang disimpan olehnya diperiksa;
- (b) memberi kepada pemohon itu cabutan apa-apa catatan dalam daftar perkahwinan yang diperakukan di bawah tanda tangan dan meterai jawatannya.

Bukti

46. Tiap-tiap daftar perkahwinan yang disimpan di bawah Akta ini dan apa-apa salinan bagi sesuatu catatan yang diperakui oleh Pendaftar adalah menjadi keterangan *prima facie* mengenai tarikh dan perbuatan yang terkandung dalam daftar perkahwinan itu.

Daftar rosak

46A. (1) Pendaftar Besar boleh menyebabkan catatan dalam sesuatu daftar perkahwinan yang didapati rosak, cacat atau tidak dapat dibaca dipindahkan ke dalam suatu daftar perkahwinan yang baru.

(2) Pendaftar Besar boleh—

- (a) menyebabkan mana-mana atau kesemua daftar perkahwinan difotografkan atas mikrofilem; atau
- (b) menyebabkan butir-butir dalam mana-mana atau kesemua daftar perkahwinan direkod dalam komputer atau dalam apa-apa cara atau bentuk lain yang difikirkannya patut, tertakluk kepada apa-apa langkah berjaga-jaga yang difikirkannya perlu demi keselamatan dan privasi maklumat itu.

Daftar hilang

46B. Jika mana-mana daftar perkahwinan hilang atau musnah kerana apa-apa sebab dan Pendaftar Besar berpuas hati daripada keterangan yang diberi bahawa mana-mana perkahwinan telah didaftarkan, dia boleh menyebabkan perkahwinan itu didaftarkan semula.

BAHAGIAN VI

PERCERAIAN

Prinsip undang-undang yang hendaklah dipakai

47. Tertakluk kepada peruntukan yang terkandung dalam Bahagian ini, mahkamah hendaklah dalam semua guaman dan prosiding di bawah ini bertindak dan memberi relief atas prinsip yang pada pendapat mahkamah adalah, dengan seberapa hampir yang boleh, menepati prinsip yang Mahkamah Tinggi Keadilan di England bertindak dan memberi relief dalam prosiding perkahwinan.

Takat kuasa untuk memberi relief

48. (1) Tiada apa-apa jua dalam Akta ini boleh membenarkan mahkamah membuat apa-apa dekri perceraian kecuali—

- (a) jika perkahwinan itu telah didaftarkan atau disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Akta ini; atau
- (b) jika pihak-pihak itu telah berkahwin di bawah sesuatu undang-undang yang memperuntukkan bahawa, atau pada menjangkakan, perkahwinan itu adalah monogami; dan
- (c) jika domisil pihak-pihak kepada perkahwinan itu pada masa petisyen itu dikemukakan ialah di Malaysia.

(2) Tiada apa-apa jua dalam Akta ini boleh membenarkan mahkamah membuat apa-apa dekri pemisahan kehakiman kecuali—

- (a) jika perkahwinan itu telah didaftarkan atau disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Akta ini; atau
- (b) jika perkahwinan antara pihak itu dibuat di bawah sesuatu undang-undang yang memperuntukkan bahawa, atau pada menjangkakan, perkahwinan itu adalah monogami; dan

- (c) jika kedua-dua pihak kepada perkahwinan itu bermastautin di Malaysia pada masa prosiding itu dimulakan.

Bidang kuasa tambahan dalam prosiding oleh isteri

49. (1) Walau apa pun apa-apa jua yang berlawanan dalam perenggan 48(1)(c), mahkamah hendaklah mempunyai bidang kuasa untuk melayan prosiding oleh seseorang isteri di bawah Bahagian ini, walaupun suaminya tidak berdomisil atau tidak bermastautin di Malaysia jika—

- (a) isteri itu telah ditinggal langsung oleh suaminya, atau suaminya telah diusir dari Malaysia di bawah mana-mana undang-undang yang pada masa itu berkuat kuasa yang berhubungan dengan pengusiran orang, dan suami itu sebelum daripada peninggallangungan atau pengusiran itu, telah berdomisil di Malaysia; atau
- (b) isteri itu adalah bermastautin di Malaysia dan telah secara biasanya bermastautin di Malaysia selama tempoh dua tahun sebelum sahaja daripada bermulanya prosiding itu.

(2) Dalam mana-mana prosiding yang Mahkamah Tinggi mempunyai bidang kuasa menurut seksyen ini, isu itu hendaklah diputuskan mengikut undang-undang yang boleh terpakai baginya, jika pihak-pihak itu telah berdomisil atau bermastautin di Malaysia.

(3) Dalam seksyen ini rujukan kepada pengusiran dari Malaysia hendaklah ditafsirkan sebagai termasuk buang negeri atau pengusiran di bawah mana-mana undang-undang bertulis.

Sekatan terhadap petisyen dalam masa dua tahun perkahwinan

50. (1) Tertakluk kepada subseksyen (2), tiada petisyen untuk perceraian boleh diserahkan kepada mahkamah sebelum tamat

tempoh dua tahun dari tarikh perkahwinan (kemudian daripada ini dalam seksyen ini disebut “tempoh yang dinyatakan itu”).

(2) Seseorang Hakim mahkamah boleh, atas sesuatu permohonan yang dibuat kepadanya, membenarkan sesuatu petisyen untuk perceraian diserahkan dalam tempoh yang dinyatakan itu atas alasan bahawa hal itu adalah satu hal daripada hal keadaan atau kesusahan yang luar biasa yang dideritai oleh pempetisyen itu; tetapi dalam memutuskan permohonan itu Hakim hendaklah memberi perhatian kepada kepentingan seseorang anak daripada perkahwinan itu dan kepada persoalan sama ada terdapat kebarangkalian yang munasabah untuk perdamaian bagi pihak-pihak itu dalam tempoh yang dinyatakan itu.

(3) Tiada apa-apa jua dalam seksyen ini boleh disifatkan sebagai melarang pengemukakan sesuatu petisyen yang berasaskan hal yang berlaku sebelum tamat tempoh yang dinyatakan itu.

Pembubaran atas alasan masuk Islam

51. (1) Jika satu pihak kepada perkahwinan telah masuk Islam, pihak yang satu lagi itu yang tidak masuk Islam boleh mempetisyen untuk perceraian:

Dengan syarat bahawa tiada sesuatu petisyen di bawah seksyen ini boleh dikemukakan sebelum tamat tempoh tiga bulan dari tarikh masuk Islam itu.

(2) Mahkamah boleh, apabila membubarkan perkahwinan itu, membuat peruntukan untuk isteri atau suami, dan untuk nafkah, pemeliharaan dan penjagaan anak daripada perkahwinan itu, jika ada, dan boleh mengenakan apa-apa syarat ke atas dekri pembubaran itu sebagaimana yang difikirkannya patut.

(3) Seksyen 50 tidak terpakai bagi apa-apa petisyen untuk perceraian di bawah seksyen ini.

Pembubaran dengan persetujuan bersama

52. Jika suami dan isteri bersetuju secara bersama bahawa perkahwinan mereka hendaklah dibubarkan mereka boleh, selepas tamat dua tahun dari tarikh perkahwinan mereka, mengemukakan suatu petisyen bersama dengan sewajarnya dan mahkamah boleh, jika ia fikirkan patut, membuat suatu dekri perceraian apabila berpuas hati bahawa kedua-dua pihak itu bersetuju secara bebas dan bahawa peruntukan yang sepatutnya dibuat bagi isteri itu dan bagi nafkah, pemeliharaan dan penjagaan anak, jika ada, daripada perkahwinan itu, dan boleh mengenakan apa-apa syarat ke atas dekri perceraian itu sebagaimana yang difikirkannya patut.

Keretakan perkahwinan menjadi alasan tunggal bagi perceraian

53. (1) Salah satu pihak kepada sesuatu perkahwinan boleh mempetisyen untuk perceraian atas alasan bahawa perkahwinan itu telah retak yang tidak dapat lagi dipulihkan.

(2) Mahkamah yang mendengar petisyen itu hendaklah, setakat mana yang semunasabahnya boleh, menyiasat fakta yang dikatakan sebagai menyebabkan atau membawa kepada keretakan perkahwinan itu dan, membuat suatu dekri untuk pembubarannya jika ia berpuas hati bahawa hal keadaan itu menjadikan ia adil dan munasabah untuk berbuat sedemikian.

Bukti keretakan

54. (1) Dalam penyiasatannya berkenaan dengan fakta dan hal keadaan yang dikatakan sebagai menyebabkan atau membawa kepada keretakan perkahwinan itu, mahkamah hendaklah memberi perhatian kepada satu atau lebih daripada fakta yang berikut, iaitu:

- (a) bahawa responden telah melakukan zina dan mempetisyen tidak boleh tahan untuk tinggal bersama responden;

- (b) bahawa responden telah berkelakuan dengan cara yang pempetisyen tidak boleh dijangka secara munasabah untuk tinggal bersama responden;
- (c) bahawa responden telah meninggal langsung pempetisyen selama tempoh yang berterusan sekurang-kurangnya dua tahun sebelum sahaja pengemukaan petisyen itu;
- (d) bahawa pihak-pihak kepada perkahwinan itu telah tinggal berasingan selama tempoh yang berterusan sekurang-kurangnya dua tahun sebelum sahaja pengemukaan petisyen itu.

(2) Pada menimbangkan sama ada adil dan munasabah untuk membuat sesuatu dekri, mahkamah hendaklah menimbangkan segala hal keadaan, termasuk kelakuan pihak-pihak itu dan bagaimana kepentingan seseorang anak atau anak-anak daripada perkahwinan itu atau kepentingan salah satu pihak itu mungkin terjejas jika perkahwinan itu dibubarkan dan mahkamah boleh membuat suatu dekri *nisi* tertakluk kepada apa-apa terma dan syarat sebagaimana yang difikirkan patut untuk mahkamah kenakan, tetapi jika mahkamah mendapati bahawa dalam semua hal keadaan adalah salah jika perkahwinan itu dibubarkan, ia hendaklah menolak petisyen itu.

Peruntukan diwujudkan untuk menggalakkan perdamaian

55. (1) Peruntukan boleh dibuat melalui kaedah-kaedah mahkamah bagi menghendaki bahawa sebelum sesuatu pengemukaan petisyen untuk perceraian, pempetisyen hendaklah diberi peluang untuk mendapatkan bantuan dan nasihat daripada mana-mana orang atau badan sebagaimana yang dijadikan tersedia bagi maksud melaksanakan perdamaian antara pihak-pihak kepada perkahwinan yang telah berenggang.

(2) Jika pada mana-mana peringkat prosiding untuk perceraian mahkamah mendapati bahawa terdapat kemungkinan yang munasabah bagi perdamaian antara pihak kepada perkahwinan itu, mahkamah boleh menangguhkan prosiding itu selama tempoh yang

difikirkannya patut untuk membolehkan percubaan dibuat bagi melaksanakan sesuatu perdamaian itu. Kuasa yang diberi oleh peruntukan yang disebut terdahulu adalah tambahan kepada mana-mana kuasa lain mahkamah untuk menangguhkan prosiding.

Kaedah-kaedah untuk mengadakan perjanjian bagi dirujuk kepada mahkamah

56. Peruntukan boleh dibuat melalui kaedah-kaedah mahkamah untuk membolehkan pihak-pihak kepada sesuatu perkahwinan, atau salah seorang daripada mereka, atas permohonan yang dibuat sama ada sebelum atau selepas pengemukaan sesuatu petisyen perceraian, untuk merujuk kepada mahkamah apa-apa perjanjian atau perkiraan yang telah dibuat atau dicadangkan untuk dibuat antara mereka, iaitu suatu perjanjian atau perkiraan yang berkaitan dengan, berbangkit daripada, atau yang berhubungan dengan, prosiding untuk perceraian yang dimaksudkan itu atau, mengikut mana-mana yang berkenaan, telah bermula, dan untuk membolehkan mahkamah menyatakan sesuatu pendapat, jika ia fikirkan wajar untuk berbuat demikian, tentang kemunasabahan perjanjian atau perkiraan itu dan memberi apa-apa arahan, jika ada, yang difikirkannya patut dalam perkara itu.

Kandungan petisyen perceraian

- 57.** (1) Tiap-tiap petisyen perceraian hendaklah mengandungi—
- (a) butir-butir mengenai perkahwinan antara pihak dan nama, umur dan jantina anak-anak, jika ada, daripadaperkahwinan itu;
  - (b) butir-butir mengenai fakta yang memberi bidang kuasa kepada mahkamah;
  - (c) butir-butir mengenai sesuatu prosiding perkahwinan yang terdahulu antara pihak;

- (d) suatu pernyataan mengenai pengatahan utama yang hendak dibuktikan sebagai keterangan mengenai keretakan perkahwinan;
- (e) terma apa-apa perjanjian berkenaan dengan nafkah bagi isteri atau pihak tanggungan dan anak-anak, jika ada, daripada perkahwinan itu, atau pembahagian apa-apa aset yang diperoleh melalui usaha bersama pihak-pihak itu atau usaha tunggal satu pihak, atau jika tiada apa-apa perjanjian telah tercapai, cadangan pempetisyen; dan
- (f) butir-butir mengenai relief yang diminta.

(2) Tiap-tiap petisyen perceraian hendaklah menyatakan apakah langkah-langkah yang telah diambil bagi melaksanakan sesuatu perdamaian.

Ganti rugi kerana perzinaan boleh dituntut terhadap responden bersama

58. (1) Atas sesuatu petisyen perceraian yang perzinaan adalah dikatakan, atau dalam jawapan sesuatu pihak kepada perkahwinan yang memohon perceraian dan mengatakan perzinaan, pihak itu hendaklah menjadikan penzina lelaki atau penzina perempuan yang dikatakan itu responden bersama, melainkan jika dikecualikan oleh mahkamah daripada berbuat sedemikian atas alasan yang khas.

(2) Suatu petisyen di bawah subseksyen (1) boleh termasuk sesuatu permohonan bahawa responden bersama itu dihukum dengan ganti rugi berkenaan dengan perzinaan yang dikatakan itu.

(3) Apabila ganti rugi telah dituntut terhadap seseorang responden bersama—

- (a) jika, selepas penutupan keterangan bagi pempetisyen itu, mahkamah berpendapat bahawa tiada keterangan yang mencukupi terhadap responden bersama itu untuk mewajarkan dia, yang menghendakinya untuk

menjawab, responden bersama itu hendaklah dilepaskan daripada prosiding itu; atau

- (b) jika, pada masa berakhirnya pendengaran, mahkamah berpuas hati bahawa perzinaan antara responden dengan responden bersama itu telah dibuktikan, mahkamah boleh mengaward pempetisyen itu apa-apa ganti rugi yang difikirkannya patut, tetapi award itu tidak boleh termasuk apa-apa unsur teladan atau punitif.

Kuasa mahkamah atas tuntutan ganti rugi kerana perzinaan

59. (1) Mahkamah boleh mengaward ganti rugi terhadap seseorang responden bersama walau apa pun petisyen yang dibuat terhadap responden itu ditolak atau ditangguhkan.

(2) Mahkamah hendaklah mempunyai kuasa, apabila mengaward ganti rugi, untuk mengarahkan bahawa ganti rugi itu atau apa-apa bahagian daripadanya, diletak hak kepada pemegang amanah dengan amanah untuk membayar pendapatan atau modal daripadanya bagi faedah anak-anak yang belum dewasa, jika ada, daripada perkahwinan itu atau, jika pempetisyen dikehendaki membayar nafkah kepada responden, bagi atau terhadap pembayaran nafkah itu, dan tertakluk kepadanya sebagai amanah bagi pempetisyen itu.

(3) Apabila dalam mana-mana petisyen yang dikemukakan oleh seseorang suami, perzinaan yang dikatakan itu telah dibuktikan terhadap responden bersama, mahkamah boleh memerintahkan responden bersama itu membayar kesemua atau mana-mana bahagian daripada kos prosiding itu; dengan syarat bahawa tiada apa-apa perintah bagi kos boleh dibuat jika responden pada masa perzinaan itu tinggal berasingan daripada suaminya dan hidup sebagai seorang pelacur atau jika responden bersama itu pada masa perzinaan itu tiada sebab untuk mempercayai responden itu sebagai seorang perempuan yang berkahwin.

Pendengaran petisyen

60. Jika dalam mana-mana prosiding perceraian, responden membuat pengataan terhadap pempetisyen dan membuktikan apa-apa fakta sebagaimana yang disebut dalam seksyen 54 mahkamah boleh memberikan relief kepada responden, yang responden itu akan berhak jika responden telah mengemukakan suatu petisyen memohon relief itu.

Dekri *nisi* dan prosiding selepas itu

61. (1) Tiap-tiap dekri perceraian hendaklah pertamanya menjadi suatu dekri *nisi* dan tidak boleh dijadikan mutlak sebelum tamat tiga bulan dari tarikh ia diberi melainkan jika suatu tempoh yang lebih singkat ditetapkan oleh mahkamah dengan perintah am atau perintah khas dari semasa ke semasa.

(2) Jika sesuatu dekri *nisi* perceraian telah diberi dan tiada apa-apa permohonan untuk menjadikannya mutlak telah dibuat oleh pihak yang kepadanya ia telah diberi, maka, pada bila-bila masa selepas tamat tiga bulan dari tarikh yang seawal-awalnya pihak itu boleh membuat permohonan sedemikian, pihak yang terhadapnya dekri *nisi* itu diberi boleh membuat permohonan kepada mahkamah dan atas permohonan itu mahkamah boleh—

- (a) walau apa pun peruntukan subseksyen terakhir yang disebut sebelum ini menjadikan dekri itu mutlak;
- (b) membatalkan dekri *nisi* itu;
- (c) menghendaki penyiasatan selanjutnya; atau
- (d) selainnya menguruskan kes itu sebagaimana yang difikirkannya patut.

Perkahwinan semula bagi orang yang telah bercerai

62. Jika suatu dekri perceraian telah dijadikan mutlak dan sama ada—

- (a) tiada apa-apa hak merayu terhadap dekri mutlak itu;
- (b) masa untuk merayu terhadap dekri mutlak itu telah tamat tanpa sesuatu rayuan dibuat; atau
- (c) rayuan terhadap dekri mutlak itu telah ditolak,

salah satu pihak kepada perkahwinan yang dahulu itu boleh berkahwin semula.

Prosiding bagi dekri *nisi* tentang anggapan mati dan cerai

63. (1) Mana-mana orang yang telah berkahwin yang mengatakan bahawa terdapat alasan yang munasabah bagi menjangkakan bahawa pihak yang satu lagi kepada perkahwinan itu telah mati, boleh mengemukakan suatu petisyen kepada mahkamah untuk pihak yang satu lagi itu dianggap sebagai telah mati dan perkahwinan itu dibubarkan, dan mahkamah, jika berpuas hati bahawa alasan yang munasabah itu wujud, boleh membuat suatu dekri *nisi* anggapan mati dan cerai.

(2) Dalam mana-mana prosiding sedemikian fakta bahawa pihak yang satu lagi kepada perkahwinan itu tidak ada bersama pempetisyen secara berterusan selama tempoh tujuh tahun ke atas dan pempetisyen itu tidak mempunyai sebab untuk mempercayai bahawa pihak yang satu lagi itu masih hidup dalam masa tersebut, hendaklah menjadi keterangan bahawa dia telah mati sehingga dibuktikan sebaliknya.

(3) Seksyen 61 dan 62 hendaklah terpakai bagi sesuatu petisyen dan dekri di bawah seksyen ini sebagaimana seksyen itu masing-masing terpakai bagi sesuatu petisyen untuk perceraian dan dekri perceraian.

*Pemisahan kehakiman***Pemisahan kehakiman**

64. (1) Sesuatu petisyen pemisahan kehakiman boleh dikemukakan kepada mahkamah oleh salah satu pihak kepada sesuatu perkahwinan atas alasan dan hal keadaan yang dinyatakan dalam seksyen 54 dan seksyen itu hendaklah, dengan ubah suaian yang perlu, terpakai berhubung dengan sesuatu petisyen itu sebagaimana ia terpakai berhubung dengan sesuatu petisyen perceraian.

(2) Jika mahkamah memberi suatu dekri pemisahan kehakiman, tidaklah lagi berkewajipan bagi pempetisyen untuk hidup sebagai suami isteri bersama dengan responden.

(3) Mahkamah boleh, atas suatu permohonan melalui petisyen suami atau isteri yang terhadapnya suatu dekri pemisahan kehakiman telah dibuat dan apabila berpuas hati bahawa pengataan dalam petisyen itu adalah benar, membatalkan dekri itu pada bila-bila masa atas alasan bahawa ia telah didapati dengan ketidakhadiran pemohon atau, jika peninggallangungan adalah alasan bagi dekri itu, bahawa wujud sebab yang munasabah bagi peninggallangungan yang dikatakan itu.

Pemisahan kehakiman tidak menghalang petisyen perceraian

65. (1) Seseorang tidak boleh dihalang daripada mengemukakan suatu petisyen perceraian, atau mahkamah daripada mengumumkan suatu dekri perceraian, semata-mata oleh sebab pempetisyen telah diberi pada bila-bila masa suatu pemisahan kehakiman atas fakta yang sama atau yang secara substantial sama seperti fakta yang dibuktikan bagi menyokong petisyen perceraian itu.

(2) Atas mana-mana petisyen perceraian itu, mahkamah boleh menyifatkan dekri pemisahan kehakiman itu sebagai bukti yang cukup mengenai perzinaan, peninggallangungan, atau alasan lain yang atasnya dekri itu diberi, tetapi mahkamah tidak boleh mengumumkan suatu dekri perceraian tanpa menerima keterangan daripada pempetisyen itu.

(3) Bagi maksud sesuatu petisyen untuk perceraian itu, sesuatu tempoh peninggallangungan sebelum sahaja prosiding dimulakan untuk suatu dekri pemisahan kehakiman hendaklah, jika pihak-pihak itu belum hidup bersama semula sebagai suami isteri dan dekri itu telah berkuat kuasa secara berterusan sejak ia diberi, disifatkan sebagai suatu tempoh yang sebelum sahaja petisyen perceraian itu dikemukakan.

Harta isteri selepas pemisahan kehakiman

66. (1) Harta bagi seorang isteri yang pada masa kematiannya adalah terpisah dari segi kehakiman daripada suaminya hendaklah, jika isteri itu mati tidak berwasiat, berpindah sebagaimana harta itu akan berpindah jika suaminya telah mati pada masa itu.

(2) Jika, atas mana-mana pemisahan kehakiman itu, alimoni telah didekri atau diperintahkan supaya dibayar kepada isteri dan alimoni itu tidak dibayar dengan sewajarnya oleh suami suami itu adalah bertanggung bagi keperluan yang dibekalkan bagi kegunaan isteri itu.

Pembatalan perkahwinan

Takat kuasa untuk memberi relief

67. Tiada apa-apa jua dalam Akta ini boleh membenarkan mahkamah membuat apa-apa dekri pembatalan perkahwinan kecuali—

- (a) jika perkahwinan itu telah didaftarkan atau disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Akta ini; atau
- (b) jika perkahwinan antara pihak itu dibuat di bawah sesuatu undang-undang yang memperuntukkan bahawa, atau yang pada menjangkakan, perkahwinan itu adalah monogami; dan
- (c) jika kedua-dua pihak kepada perkahwinan itu bermastautin di Malaysia pada masa prosiding itu dimulakan.

Petisyen untuk membatalkan perkahwinan

68. Mana-mana suami atau isteri boleh mengemukakan suatu petisyen kepada mahkamah memohon suatu dekri pembatalan berkenaan dengan perkahwinannya.

Alasan perkahwinan tidak sah

69. Sesuatu perkahwinan yang berlaku selepas tarikh yang ditetapkan hendaklah menjadi tidak sah jika—

- (a) pada masa perkahwinan itu salah satu pihak telah pun berkahwin dengan sah dan bekas suami atau isteri bagi pihak itu masih hidup pada masa perkahwinan itu dan perkahwinan yang dahulu itu masih berkuat kuasa pada masa itu;
- (b) seseorang lelaki berkahwin di bawah umur lapan belas tahun atau seseorang perempuan yang berumur lebih dari enam belas tahun tetapi kurang dari lapan belas tahun berkahwin tanpa suatu lesen khas yang diberi oleh Ketua Menteri di bawah seksyen 10;
- (c) pihak-pihak itu adalah dalam tali persaudaraan yang dilarang berkahwin melainkan jika Ketua Menteri memberi suatu lesen khas di bawah subseksyen 11(6); atau
- (d) pihak-pihak itu masing-masingnya bukan lelaki dan perempuan.

Alasan perkahwinan boleh batal

70. Sesuatu perkahwinan yang berlaku selepas tarikh yang ditetapkan hendaklah menjadi boleh batal hanya atas alasan yang berikut sahaja, iaitu:

Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan dan Perceraian) 57

- (a) bahawa persetubuhan belum dilakukan dalam perkahwinan itu oleh sebab ketidakupayaan salah satu pihak untuk melakukannya;
- (b) bahawa persetubuhan belum dilakukan dalam perkahwinan itu oleh sebab responden dengan sengaja enggan melakukannya;
- (c) bahawa salah satu pihak kepada perkahwinan itu tidak memberi persetujuan secara sah kepada perkahwinan itu sama ada disebabkan oleh desakan, kesilapan, ketidaksempurnaan akal atau selainnya;
- (d) bahawa pada masa perkahwinan itu salah satu pihak, walaupun berkebolehan memberi persetujuan yang sah, ialah (sama ada secara berterusan atau berselangan) seorang yang bercelaru mental mengikut pengertian Ordinan Kecelaru Mental 1952 [*Ord. 31 tahun 1952*] dari apa-apa jenis atau hingga sesuatu takat yang menjadikannya tidak layak berkahwin;
- (e) bahawa pada masa perkahwinan itu responden sedang menghadapi penyakit kelamin dalam keadaan boleh berjangkit;
- (f) bahawa pada masa perkahwinan itu responden telah dihamilkan oleh seseorang yang lain daripada pempetisyen.

Penghalang terhadap relief jika perkahwinan boleh batal

71. (1) Mahkamah tidak boleh memberi suatu dekri pembatalan atas mana-mana daripada alasan yang disebutkan dalam seksyen 70 jika responden memuaskan hati mahkamah—

- (a) bahawa pempetisyen, dengan mengetahui bahawa adalah terbuka kepadanya untuk menyebabkan perkahwinan itu dibatalkan, telah berkelakuan sedemikian berhubung dengan responden yang boleh

menyebabkan responden mempercayai dengan munasabah bahawa pempetisyen tidak akan berbuat demikian; dan

- (b) bahawa adalah tidak adil kepada responden jika dekri itu diberi.

(2) Tanpa memudaratkan subseksyen (1), mahkamah tidak boleh memberi suatu dekri pembatalan atas alasan yang disebutkan dalam perenggan 70(e) atau (f) melainkan jika mahkamah berpuas hati bahawa pempetisyen tidak tahu mengenai fakta yang dikatakan itu pada masa perkahwinan itu.

(3) Subseksyen (1) menggantikan, berhubung dengan alasan yang disebutkan dalam seksyen 70, mana-mana kaedah-kaedah undang-undang yang membolehkan sesuatu dekri boleh ditolak oleh sebab keizinan, ratifikasi atau tiadanya kejujuran di pihak pempetisyen atau atas alasan yang serupa.

Perkahwinan yang ditadbir oleh undang-undang asing atau yang diistiadatkan di luar negara di bawah undang-undang Malaysia

72. Jika, selain Akta ini, apa-apa perkara yang menyentuh kesahan sesuatu perkahwinan perlu diputuskan (mengikut kaedah-kaedah Undang-Undang Antarabangsa Persendirian) dengan merujuk kepada undang-undang sesuatu negara luar Malaysia, baik seksyen 69 mahupun seksyen 70 tidak boleh—

- (a) menghalang perkara itu daripada diputuskan seperti di atas; atau
- (b) menghendaki pemakaian alasan yang tersebut dalam seksyen 69 dan 70 itu kepada perkahwinan itu kecuali setakat mana yang boleh terpakai mengikut kaedah-kaedah itu.

Kesan dekri pembatalan dalam hal perkahwinan boleh batal

73. (1) Jika mahkamah mendapati bahawa kes pempetisyen telah dibuktikan ia hendaklah mengumumkan suatu dekri pembatalan.

(2) Sesuatu dekri pembatalan yang diberi selepas tarikh yang ditetapkan atas alasan bahawa sesuatu perkahwinan adalah boleh batal, boleh berkuat kuasa membatalkan perkahwinan itu hanya pada bila-bila masa selepas mula berkuat kuasanya dekri itu, dan walau apa pun dekri itu telah diberi, perkahwinan itu hendaklah dianggap seolah-olah ia telah wujud setakat masa itu.

Pakatan sulit tidak menjadi penghalang terhadap relief dalam hal pembatalan

74. Pakatan sulit hendaklah terhenti menjadi suatu penghalang terhadap pemberian sesuatu dekri pembatalan.

Kesahtarafan jika dekri pembatalan dibuat

75. (1) Jika sesuatu dekri pembatalan diberi berkenaan dengan sesuatu perkahwinan boleh batal, mana-mana anak yang mungkin menjadi anak sah taraf pihak-pihak kepada perkahwinan itu jika pada tarikh dekri itu perkahwinan itu telah dibubarkan dan bukannya dibatalkan hendaklah disifatkan sebagai anak sah taraf mereka.

(2) Tertakluk kepada peruntukan seksyen ini, anak daripada sesuatu perkahwinan yang tidak sah hendaklah dianggap sebagai anak sah taraf ibu bapanya jika, pada masa pengupacaraan perkahwinan itu, kedua-dua atau salah satu pihak itu mempercayai secara munasabah bahawa perkahwinan itu adalah sah.

(3) Subseksyen (2) terpakai—

(a) hanya jika bapa bagi anak itu telah berdomisil di Malaysia pada masa perkahwinan itu; dan

- (b) setakat mana ia berkenaan dengan penurunan apa-apa harta, hanya bagi anak-anak yang lahir selepas tarikh yang ditetapkan.

(4) Seksyen ini tidak menyentuh apa-apa hak orang yang mati, yang kematiannya tidak berwasiat, sebelum tarikh yang ditetapkan, dan tidak menyentuh penguatkuasaan atau pentafsiran apa-apa pemindahan yang mula berkuat kuasa sebelum tarikh yang ditetapkan.

(5) Walau apa pun seksyen 6 Akta Kesahtarafan 1961 [*Akta 60*] semua anak yang dianggap sah taraf semasa lahir menurut peruntukan seksyen ini hendaklah dianggap sedemikian dalam semua perkara dan bukan sebagai orang yang disahtarafkan pada tarikh perkahwinan itu atau bagi Akta Kesahtarafan 1961 sebagaimana diperuntukkan dalamnya itu.

(6) Mana-mana orang yang menuntut selain dalam suatu petisyen untuk perisytiharan pembatalan perkahwinan yang berkaitan itu bahawa seseorang anak hendaklah dianggap sebagai anak sah taraf ibu bapanya menurut subseksyen (3) boleh memohon dekri untuk maksud itu dan seksyen 5 Akta Kesahtarafan 1961 hendaklah terpakai *mutatis mutandis* kepada petisyen itu tetapi mahkamah tidak boleh membuat dekri sedemikian melainkan jika mahkamah berpuas hati dengan pempetisyen bahawa kedua-dua atau salah satu pihak kepada perkahwinan itu mempercayai secara munasabah bahawa perkahwinan itu adalah sah sebagai tidak berlawanan dalam apa jua dengan seksyen 71.

(7) Dalam seksyen ini, ungkapan yang berikut mempunyai erti yang diberikan dengan ini kepadanya, iaitu—

“perkahwinan tidak sah” ertinya sesuatu perkahwinan yang ditetapkan sebagai tidak sah di bawah seksyen 6, 10, 11, subseksyen 22(4) atau seksyen 72;

“pemindahan” mempunyai erti yang sama seperti dalam Akta Kesahtarafan 1961,

dan apa-apa rujukan dalam seksyen ini kepada harta adalah rujukan mengenai apa-apa hartanah atau harta sendiri, atau apa-apa kepentingan dalam harta itu, yang terhad oleh apa-apa pemindahan (sama ada tertakluk kepada sesuatu pengekangan atau gadaian yang terdahulu atau tidak) mengikut apa-apa cara supaya harta atau kepentingan itu turun pada waris seberapa yang dibenarkan oleh undang-undang, sama ada atau tidak harta atau sesuatu kepentingan dalam harta itu mungkin terputus daripadanya jika berlaku sesuatu hal atau tidak.

BAHAGIAN VII

PERKARA-PERKARA BERSAMPINGAN DENGAN PROSIDING PERKAHWINAN

Kuasa mahkamah untuk memerintahkan pembahagian aset perkahwinan

76. (1) Mahkamah hendaklah mempunyai kuasa, apabila memberi sesuatu dekri perceraian atau pemisahan kehakiman, untuk memerintahkan pembahagian antara pihak-pihak itu bagi apa-apa aset yang diperoleh oleh mereka semasa perkahwinan itu dengan usaha bersama mereka atau penjualan mana-mana aset itu dan pembahagian hasil jualan itu antara pihak itu.

(2) Pada menjalankan kuasa yang diberi oleh subseksyen (1), mahkamah hendaklah memberi perhatian terhadap—

- (a) takat sumbangan yang diberikan oleh setiap pihak dalam bentuk wang, harta atau kerja terhadap pemerolehan aset itu;
- (b) apa-apa hutang yang terhutang oleh salah satu pihak yang dibuat bagi faedah bersama mereka;
- (c) keperluan anak-anak belum dewasa, jika ada, daripada perkahwinan itu,

dan tertakluk kepada pertimbangan itu, mahkamah hendaklah cenderung kepada pembahagian yang sama rata.

(3) Mahkamah hendaklah mempunyai kuasa, apabila memberi sesuatu dekri perceraian atau pemisahan kehakiman, untuk memerintahkan pembahagian antara pihak itu apa-apa aset yang diperoleh semasa perkahwinan itu dengan usaha tunggal satu pihak kepada perkahwinan itu memerintahkan penjualan mana-mana aset itu dan pembahagian hasil jualan itu antara pihak itu.

(4) Pada menjalankan kuasa yang diberi oleh subseksyen (3), mahkamah hendaklah memberi perhatian terhadap—

- (a) takat sumbangan yang diberi oleh pihak yang satu lagi itu yang tidak memperoleh aset itu kepada kebajikan keluarga dengan menjaga rumah tangga atau memelihara keluarga;
- (b) keperluan anak-anak belum dewasa, jika ada, daripada perkahwinan itu,

dan tertakluk kepada pertimbangan itu, mahkamah boleh membahagikan aset itu atau hasil jualan itu mengikut apa-apa kadar yang difikirkan munasabah oleh mahkamah; tetapi dalam apa-apa hal pihak yang dengan usahanya aset itu telah diperoleh hendaklah menerima suatu kadar yang lebih besar.

(5) Bagi maksud seksyen ini, rujukan kepada aset yang diperoleh semasa perkahwinan termasuk aset yang dipunyai sebelum perkahwinan itu oleh satu pihak yang telah banyak ditambah baik semasa perkahwinan itu oleh pihak yang satu lagi itu atau dengan usaha bersama mereka.

Nafkah suami atau isteri

Kuasa mahkamah untuk memerintahkan pembayaran nafkah suami atau isteri

77. (1) Mahkamah boleh memerintahkan seseorang lelaki membayar nafkah kepada isterinya atau bekas isterinya—

- (a) semasa penjalanan prosiding perkahwinan;
- (b) apabila memberi atau selepas daripada memberi sesuatu dekri perceraian atau pemisahan kehakiman;
- (c) jika, selepas sesuatu dekri mengisytiharkan isterinya atau isterinya yang dahulu itu dianggap sebagai telah mati, isterinya atau isterinya yang dahulu itu didapati masih hidup.

(2) Mahkamah hendaklah mempunyai kuasa bersamaan untuk memerintahkan seseorang perempuan membayar nafkah kepada suaminya atau bekas suaminya jika suaminya atau bekas suaminya itu tidak berupaya, keseluruhan atau sebahagiannya, daripada mencari mata pencarian disebabkan oleh kecederaan mental atau fizikal atau tidak sihat, dan mahkamah berpuas hati bahawa dengan mengambil kira kepada kemampuan perempuan itu adalah munasabah untuk memerintahkan sedemikian.

Pentaksiran nafkah

78. Pada menentukan amaun apa-apa nafkah yang akan dibayar oleh seseorang lelaki kepada isterinya atau bekas isterinya atau oleh seseorang perempuan kepada suaminya atau bekas suaminya, mahkamah hendaklah membuat pentaksirannya berdasarkan terutama sekali atas kemampuan dan keperluan pihak-pihak itu, tidak kira kadar nafkah itu berbanding dengan pendapatan suami atau isteri itu, mengikut mana-mana yang berkenaan, tetapi hendaklah memberi perhatian kepada tahap tanggungjawab yang diperuntukkan oleh mahkamah kepada tiap-tiap satu pihak bagi keretakan perkahwinan itu.

Kuasa mahkamah untuk memerintahkan jaminan bagi nafkah

79. Mahkamah boleh, menurut budi bicaranya, apabila mengaward nafkah, memerintahkan orang yang bertanggung membayar nafkah itu untuk menjamin kesemua atau mana-mana bahagian daripadanya dengan meletak hak apa-apa harta pada pemegang amanah atas

amanah untuk membayar nafkah itu atau sebahagiannya daripada pendapatan harta itu dan, tertakluk kepada itu, sebagai amanah bagi pembuat amanah itu.

Mengkompaun nafkah

80. Sesuatu perjanjian bagi pembayaran, dengan wang atau harta lain, bagi wang pokok untuk menjelaskan segala tuntutan nafkah masa hadapan, tidak boleh berkuat kuasa sehingga ia telah diluluskan, atau diluluskan tertakluk kepada syarat, oleh mahkamah, tetapi apabila diluluskan sedemikian hendaklah menjadi suatu pembelaan yang baik terhadap sesuatu tuntutan nafkah.

Tempoh perintah bagi nafkah

81. Kecuali jika sesuatu perintah nafkah dinyatakan sebagai apa-apa tempoh yang lebih singkat atau jika mana-mana perintah itu telah dibatalkan, dan tertakluk kepada seksyen 82, sesuatu perintah nafkah hendaklah tamat—

- (a) jika nafkah itu tidak bercagar, atas kematian suami atau isteri, mana-mana yang lebih awal;
- (b) jika nafkah itu bercagar, atas kematian suami atau isteri yang untuknya perintah itu dibuat.

Hak untuk nafkah hendaklah terhenti apabila berkahwin semula

82. (1) Hak bagi mana-mana orang yang telah bercerai untuk menerima nafkah daripada bekas suami atau isterinya di bawah mana-mana perintah mahkamah hendaklah terhenti atas perkahwinannya atau hidup dalam perzinaan dengan mana-mana orang lain.

(2) Hak bagi mana-mana orang yang telah bercerai untuk menerima nafkah daripada bekas suami atau isterinya di bawah sesuatu perjanjian hendaklah terhenti atas perkahwinannya atau hidup

dalam perzinaan dengan mana-mana orang lain melainkan jika perjanjian itu memperuntukkan selainnya.

Kuasa mahkamah untuk mengubah perintah nafkah

83. Mahkamah boleh pada bila-bila masa dan dari semasa ke semasa mengubah, atau membatalkan, mana-mana perintah bagi nafkah yang masih berkuat kuasa, sama ada bercagar atau tidak bercagar, atas permohonan orang yang untuknya atau yang terhadapnya perintah itu dibuat, atau, berkenaan dengan nafkah yang bercagar, atas permohonan wakil diri di sisi undang-undang orang yang tersebut kemudian itu, jika mahkamah berpuas hati bahawa perintah itu diasaskan atas apa-apa salah nyataan atau kesilapan fakta atau jika terdapat apa-apa perubahan material dalam hal keadaan itu.

Kuasa mahkamah untuk mengubah perjanjian nafkah

84. Tertakluk kepada seksyen 80, mahkamah boleh pada bila-bila masa dan dari semasa ke semasa mengubah syarat sesuatu perjanjian tentang nafkah yang dibuat antara suami dan isteri, sama ada dibuat sebelum atau selepas tarikh yang ditetapkan, jika mahkamah berpuas hati bahawa sesuatu perubahan material telah berlaku tentang hal keadaan dan walau apa pun apa-apa peruntukan yang berlawanan dalam sesuatu perjanjian itu.

Nafkah yang kena dibayar di bawah perintah mahkamah tidak terpisah

85. Nafkah yang kena dibayar kepada mana-mana orang di bawah apa-apa perintah mahkamah tidak boleh diserahkan hak atau dipindah milik atau boleh ditahan, disekuestrasikan atau dilevi untuk, atau berkenaan dengan, apa-apa jua hutang atau tuntutan.

Mendapatkan balik tunggakan nafkah

86. (1) Tertakluk kepada subseksyen (3), tunggakan nafkah yang tidak bercagar, sama ada kena dibayar menurut perjanjian atau di bawah sesuatu perintah mahkamah, boleh dituntut sebagai suatu hutang daripada pihak yang mungkir itu dan, jika tunggakan itu terakru kena dibayar sebelum suatu perintah penerimaan dibuat terhadap pihak yang mungkir itu, tunggakan itu boleh dibuktikan dalam kebankrapannya dan, jika tunggakan itu terakru kena dibayar sebelum kematiannya, tunggakan itu hendaklah menjadi suatu hutang yang kena dibayar daripada harta pusakanya.

(2) Tertakluk kepada subseksyen (3), tunggakan nafkah yang tidak bercagar yang terakru kena dibayar sebelum kematian orang yang berhak kepadanya boleh didapatkan balik sebagai suatu hutang oleh wakil diri di sisi undang-undang orang itu.

(3) Tiada apa-apa amaun yang terhutang sebagai nafkah boleh didapatkan kembali dalam mana-mana guaman jika ia terakru kena dibayar lebih daripada tiga tahun sebelum guaman itu dimulakan.

BAHAGIAN VIII**PERLINDUNGAN BAGI ANAK****Pengertian “anak”**

87. Dalam Bahagian ini, di mana-mana jua konteksnya menghendaki, “anak” mempunyai erti “anak daripada perkahwinan”, sebagaimana ditakrifkan dalam seksyen 2, yang berumur bawah lapan belas tahun.

Kuasa mahkamah untuk membuat perintah bagi penjagaan

88. (1) Mahkamah boleh pada bila-bila masa dengan perintah meletakkan seseorang anak dalam penjagaan bapa atau ibunya atau, jika terdapat hal keadaan luar biasa yang menyebabkan tidak wajar bagi anak itu diamanahkan kepada ibu atau bapanya, dalam jagaan

mana-mana saudara anak itu yang lain atau jagaan mana-mana persatuan yang tujuannya termasuklah kebajikan kanak-kanak atau kepada mana-mana orang lain yang sesuai.

(2) Dalam memutuskan dalam penjagaan siapa seseorang anak patut diletakkan pertimbangan utama ialah kebajikan anak itu dan tertakluk kepada ini mahkamah hendaklah memberi perhatian kepada—

- (a) kemahuan ibu bapa anak itu; dan
- (b) kemahuan anak itu, jika dia telah mencapai umur yang dapat menyatakan suatu pendapat bebas.

(3) Maka hendaklah menjadi suatu anggapan boleh dipatahkan bahawa adalah untuk kebaikan seseorang anak bawah umur tujuh tahun untuk dia berada dengan ibunya tetapi dalam memutuskan sama ada anggapan itu terpakai bagi fakta sesuatu kes tertentu, mahkamah hendaklah memberi perhatian kepada ketidakwajaran mengganggu kehidupan seseorang anak dengan perubahan penjagaan.

(4) Jika terdapat dua orang atau lebih anak daripada sesuatu perkahwinan, mahkamah tidaklah terikat untuk meletakkan kedua-dua atau kesemuanya dalam penjagaan orang yang sama tetapi hendaklah menimbangkan kebajikan tiap-tiap seorang secara berasingan.

Perintah tertakluk kepada syarat

89. (1) Sesuatu perintah penjagaan boleh dibuat tertakluk kepada apa-apa syarat sebagaimana yang difikirkan patut untuk mahkamah kenakan, dan tertakluk kepada syarat itu, jika ada, sebagaimana terpakai dari semasa ke semasa, hendaklah memberi hak kepada orang yang diberi penjagaan itu memutuskan semua persoalan yang berhubungan dengan asuhan dan pendidikan anak itu.

(2) Tanpa menjejaskan keluasan subseksyen (1), sesuatu perintah penjagaan boleh—

- (a) mengandungi syarat tentang tempat di mana anak itu akan bermastautin, tentang cara pendidikannya dan tentang agama yang dia akan dibesarkan;
- (b) mengadakan peruntukan bagi anak itu untuk berada secara sementara dalam pemeliharaan dan pengawalan seseorang selain orang yang diberi penjagaan itu;
- (c) mengadakan peruntukan bagi anak itu melawat ibu atau bapa yang tidak diberi penjagaan atau mana-mana ahli keluarga ibu atau bapa yang telah mati atau tidak diberi penjagaan pada masa dan bagi tempoh sedemikian yang difikirkan munasabah oleh mahkamah;
- (d) memberi ibu atau bapa yang tidak diberi penjagaan atau mana-mana ahli keluarga ibu atau bapa yang telah mati atau tidak diberi penjagaan hak untuk berjumpa anak itu pada masa dan seberapa kerap yang difikirkan munasabah oleh mahkamah; atau
- (e) melarang orang yang diberi penjagaan itu daripada membawa anak itu ke luar Malaysia.

Perintah perisytiharan tentang ketidaklayakan ibu atau bapa untuk mendapatkan penjagaan

90. (1) Mahkamah boleh, apabila memberi sesuatu perceraian atau pemisahan kehakiman, atau pada bila-bila masa selepas itu, atas permohonan bapa atau ibu mana-mana anak daripada perkahwinan itu, membuat suatu perintah mengisytiharkan salah seorang ibu atau bapa sebagai seorang yang tidak layak untuk mendapat penjagaan anak itu dan boleh pada bila-bila masa membatalkan apa-apa perintah sedemikian.

(2) Jika sesuatu perintah telah dibuat di bawah subseksyen (1), dan belum dibatalkan, ibu atau bapa yang oleh itu diisytiharkan sebagai tidak layak, tidaklah berhak, atas kematian orang yang satu lagi itu, kepada penjagaan anak itu melainkan jika mahkamah memerintahkan sebaliknya.

Penjagaan anak yang disifatkan sah taraf

91. Apabila seseorang anak disifatkan sebagai sah taraf di bawah seksyen 75, ibunya berhak kepada penjagaan anak itu, jika tidak ada apa-apa perjanjian atau perintah mahkamah sebaliknya.

Kewajipan untuk menanggung anak

92. Kecuali jika sesuatu perjanjian atau perintah mahkamah memperuntukkan sebaliknya, adalah menjadi kewajipan seseorang ibu atau bapa untuk menanggung atau menyumbang terhadap nafkah anaknya, sama ada anak itu berada dalam penjagaannya atau dalam penjagaan mana-mana orang lain, sama ada dengan mengadakan bagi mereka sesuatu tempat tinggal, pakaian, makanan dan pendidikan sebagaimana yang munasabah dengan mengambil kira kepada kemampuannya dan kedudukannya dalam kehidupan atau dengan membayar kosnya.

Kuasa mahkamah untuk memerintahkan nafkah bagi anak

93. (1) Mahkamah boleh pada bila-bila masa memerintahkan seseorang lelaki untuk membayar nafkah untuk faedah anaknya—

- (a) jika dia telah enggan atau secara munasabahnya abai untuk mengadakan peruntukan bagi anak itu;
- (b) jika dia telah meninggal langsung isterinya dan anak itu berada dalam jagaan isterinya;
- (c) dalam masa menunggu penyelesaian apa-apa prosiding perkahwinan; atau
- (d) apabila membuat atau selepas daripada membuat sesuatu perintah meletakkan anak itu dalam penjagaan mana-mana orang lain.

(2) Mahkamah hendaklah mempunyai kuasa bersamaan untuk memerintahkan seseorang perempuan membayar atau menyumbang

terhadap nafkah anaknya jika mahkamah berpuas hati bahawa dengan mengambil kira kepada kemampuan perempuan itu adalah munasabah untuk memerintahkan sedemikian.

(3) Sesuatu perintah di bawah subseksyen (1) atau (2) boleh mengarahkan supaya pembayaran dibuat kepada orang yang mempunyai penjagaan atau pemeliharaan dan pengawalan anak itu atau kepada pemegang amanah bagi anak itu.

Kuasa mahkamah untuk memerintahkan jaminan bagi nafkah

94. Mahkamah boleh, menurut budi bicaranya, apabila memerintahkan pembayaran nafkah untuk faedah seseorang anak, memerintahkan orang yang bertanggung membayar nafkah itu supaya memberi jaminan bagi kesemua atau mana-mana bahagian daripadanya dengan meletak hak apa-apa harta pada pemegang amanah atas amanah untuk membayar nafkah itu atau mana-mana bahagian daripada pendapatan harta itu, dan tertakluk kepada itu, sebagai amanah bagi orang yang mengamanahkan harta itu.

Tempoh perintah penjagaan dan nafkah

95. Kecuali jika sesuatu perintah mengenai penjagaan atau nafkah seseorang anak dinyatakan untuk mana-mana tempoh yang lebih singkat atau jika sesuatu perintah itu telah dibatalkan, perintah itu hendaklah tamat apabila anak itu mencapai umur lapan belas tahun atau jika anak itu dalam keadaan hilang upaya dari segi jasmani atau mental, perintah itu hendaklah tamat apabila keadaan hilang upaya itu terhenti, mengikut mana-mana yang terkemudian.

Kuasa mahkamah untuk mengubah perintah bagi penjagaan atau nafkah

96. Mahkamah boleh pada bila-bila masa dan dari semasa ke semasa mengubah, atau boleh membatalkan apa-apa perintah mengenai jagaan atau nafkah seseorang anak atas permohonan mana-mana orang berkepentingan, jika mahkamah berpuas hati bahawa

perintah itu diasaskan atas apa-apa salah nyataan atau kesilapan fakta atau jika terdapat apa-apa perubahan material dalam hal keadaan itu.

Kuasa mahkamah untuk mengubah perjanjian bagi penjagaan atau nafkah

97. Mahkamah boleh pada bila-bila masa dan dari semasa ke semasa mengubah syarat bagi apa-apa perjanjian yang berhubung dengan penjagaan atau nafkah seseorang anak, sama ada dibuat sebelum atau selepas tarikh yang ditetapkan, walau apa pun apa-apa peruntukan yang berlawanan dalam apa-apa perjanjian itu, jika mahkamah berpuas hati bahawa adalah munasabah dan untuk kebajikan anak itu untuknya berbuat demikian.

Mendapatkan balik tunggakan nafkah

98. Seksyen 86 hendaklah terpakai *mutatis mutandis* bagi perintah mengenai pembayaran nafkah untuk faedah mana-mana anak.

Kewajipan untuk menanggung anak yang diterima sebagai anggota keluarga

99. (1) Jika seseorang lelaki telah menerima seseorang anak yang bukan anaknya sebagai ahli keluarganya, adalah menjadi kewajipannya untuk menanggung nafkah anak itu semasa dia masih seorang kanak-kanak setakat mana bapa dan ibu anak itu gagal berbuat demikian, dan mahkamah boleh membuat apa-apa perintah yang perlu bagi memastikan kebajikan anak itu:

Dengan syarat bahawa kewajipan yang dikenakan oleh subseksyen ini hendaklah terhenti jika anak itu dibawa pergi oleh bapa atau ibunya.

(2) Apa-apa jumlah wang yang dibelanjakan oleh seseorang lelaki bagi menanggung nafkah anak itu boleh didapatkan balik sebagai suatu hutang daripada bapa atau ibu anak itu.

Mahkamah hendaklah memberi perhatian kepada nasihat pegawai kebajikan, dsb.

100. Apabila menimbangkan apa-apa persoalan yang berhubungan dengan penjagaan atau nafkah bagi mana-mana anak, mahkamah hendaklah, jika ia praktik, mengambil nasihat seseorang, sama ada seorang pegawai awam atau tidak, yang terlatih atau berpengalaman dalam kebajikan kanak-kanak tetapi mahkamah tidak terikat untuk mengikut nasihat itu.

Kuasa mahkamah untuk menahan anak daripada dibawa keluar dari Malaysia

101. (1) Mahkamah boleh atas permohonan bapa atau ibu seseorang anak—

- (a) jika apa-apa keputusan prosiding perkahwinan masih belum selesai; atau
- (b) jika, di bawah apa-apa perjanjian atau perintah mahkamah, hanya ibu atau bapa, mempunyai jagaan anak itu sehingga mengetepikan yang satu lagi,

mengeluarkan suatu injunksi menahan ibu atau bapa yang satu lagi itu daripada membawa anak itu keluar dari Malaysia atau boleh membenarkan anak itu dibawa keluar dari Malaysia sama ada tanpa syarat atau tertakluk kepada apa-apa syarat atau aku janji yang difikirkan patut oleh mahkamah.

(2) Mahkamah boleh, atas permohonan mana-mana orang yang mempunyai kepentingan, mengeluarkan suatu injunksi menahan mana-mana orang, selain orang yang mempunyai jagaan seseorang anak, daripada membawa anak itu keluar dari Malaysia.

(3) Kegagalan untuk mematuhi sesuatu perintah yang dibuat di bawah seksyen ini boleh dihukum sebagai suatu penghinaan mahkamah.

Relief lain

Kuasa mahkamah untuk mengetepikan dan menghalang pelupusan yang dimaksudkan untuk mengecewakan tuntutan terhadap nafkah

102. (1) Jika—

- (a) apa-apa prosiding perkahwinan masih belum selesai;
- (b) sesuatu perintah telah dibuat di bawah seksyen 76 dan belum dipatuhi;
- (c) sesuatu perintah bagi nafkah telah dibuat di bawah seksyen 77 atau 93 dan belum lagi dibatalkan; atau
- (d) nafkah kena dibayar di bawah apa-apa perjanjian kepada atau bagi faedah seseorang suami atau isteri atau bekas suami atau isteri atau anak,

mahkamah hendaklah mempunyai kuasa atas permohonan—

- (i) jika ia berpuas hati bahawa apa-apa pelupusan harta telah dilakukan oleh suami atau isteri atau bekas suami atau isteri atau ibu atau bapa bagi orang yang olehnya atau yang bagi pihaknya permohonan itu telah dibuat, dalam masa tiga tahun sebelumnya, dengan tujuan di pihak orang yang melakukan pelupusan itu untuk mengurangkan kemampuannya untuk membayar nafkah atau hendak melucutkan daripada suami atau isterinya apa-apa hak berhubung dengan harta itu, untuk membatalkan pelupusan itu; dan
- (ii) jika ia berpuas hati bahawa apa-apa pelupusan harta dicadang untuk dilakukan dengan apa-apa tujuan sedemikian, memberikan suatu injunksi menghalang pelupusan itu.

(2) Bagi maksud seksyen ini—

“harta” ertinya apa-apa jenis harta, alih atau tak alih, dan termasuklah wang;

“pelupusan” termasuklah sesuatu penjualan, hadiah, pajakan, gadai janji atau apa-apa transaksi lain yang pemunyaan atau pemilikan harta itu adalah dipindah hakmilik atau dibebankan tetapi tidaklah termasuk sesuatu pelupusan yang dilakukan kerana wang atau nilai wang kepada atau bagi faedah seseorang yang bertindak dengan suci hati dan dengan tidak mengetahui tujuan pelupusan itu dilakukan.

Injunksi terhadap gangguan

103. Mahkamah hendaklah mempunyai kuasa dalam masa menunggu penyelesaian apa-apa prosiding perkahwinan atau pada atau selepas pemberian sesuatu dekri perceraian, pemisahan kehakiman atau pembatalan, untuk memerintahkan mana-mana orang supaya menahan diri daripada memaksa suami atau isteri atau bekas suami atau isterinya menerima kehadirannya dan daripada perbuatan gangguan lain.

BAHAGIAN IX

PELBAGAI

Pengiktirafan perkahwinan yang kontraknya dibuat di luar negara

104. Sesuatu perkahwinan yang dilakukan di luar Malaysia, selain perkahwinan yang diupacarakan di sesuatu Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul Malaysia, di bawah seksyen 26, hendaklah diiktiraf sebagai sah bagi segala maksud undang-undang Malaysia jika—

- (a) perkahwinan itu kontraknya telah dibuat mengikut bentuk yang dikehendaki atau dibenarkan oleh undang-undang negara yang perkahwinan itu kontraknya telah dibuat;

- (b) setiap satu pihak itu berkeupayaan, pada masa perkahwinan itu, untuk berkahwin di bawah undang-undang negara domisilnya; dan
- (c) jika salah satu pihak itu adalah seorang warganegara Malaysia atau berdomisil di Malaysia, kedua-dua pihak berkeupayaan untuk berkahwin mengikut Akta ini.

Pengiktirafan perkahwinan yang kontraknya dibuat di Kedutaan, dsb., di Malaysia

105. Sesuatu perkahwinan yang kontraknya dibuat di sesuatu Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul asing di Malaysia hendaklah diiktiraf sebagai sah bagi segala maksud undang-undang Malaysia jika—

- (a) perkahwinan itu kontraknya telah dibuat mengikut bentuk yang dikehendaki atau dibenarkan oleh undang-undang negara kepunyaan Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul itu, atau mengikut bentuk yang dibenarkan di bawah Akta ini;
- (b) setiap satu pihak itu berkeupayaan, pada masa perkahwinan itu, untuk berkahwin di bawah undang-undang negara domisilnya; dan
- (c) jika salah satu pihak itu adalah seorang warganegara Malaysia atau berdomisil di Malaysia, kedua-dua pihak berkeupayaan untuk berkahwin di bawah Akta ini.

Kehendak rujukan kepada badan pendamai sebelum petisyen untuk perceraian

106. (1) Tiada seseorang boleh mepetisyen untuk perceraian, kecuali di bawah seksyen 51 dan 52, melainkan jika dia telah terlebih dahulu merujuk kesulitan hal ehwal perkahwinan itu kepada suatu badan pendamai dan badan itu telah memperakui bahawa ia telah gagal mendamaikan pihak-pihak itu:

Dengan syarat bahawa kehendak ini tidaklah terpakai dalam apa-apa hal—

- (i) jika pempetisyen mengatakan bahawa dia telah ditinggal langsung oleh suami atau isterinya dan dia tidak tahu di mana suami atau isterinya itu berada;
- (ii) jika responden bermastautin di luar negara dan adalah tidak mungkin dia masuk ke dalam bidang kuasa dalam masa enam bulan yang berikutnya selepas tarikh petisyen itu;
- (iii) jika responden telah dikehendaki untuk hadir di hadapan suatu badan pendamai dan telah secara sengaja tidak hadir;
- (iv) jika responden dipenjara selama tempoh lima tahun atau lebih;
- (v) jika pempetisyen mengatakan bahawa responden menghidapi sakit mental yang tidak dapat diubati; atau
- (vi) jika mahkamah berpuas hati bahawa terdapat hal keadaan yang luar biasa yang menyebabkan rujukan kepada suatu badan pendamai tidak praktik.

(2) Sesuatu kesulitan hal ehwal perkahwinan boleh dirujuk kepada sesuatu badan pendamai yang boleh diterima oleh kedua-dua pihak tetapi, jika pihak-pihak itu tidak dapat bersetuju atas sesuatu badan pendamai, kesulitan hal ehwal perkahwinan itu hendaklah dirujuk kepada tribunal perkahwinan bagi kawasan yang mereka bermastautin atau, jika mereka tinggal di kawasan yang berlainan, kepada tribunal perkahwinan bagi kawasan yang kedua-dua mereka bermastautin bersama akhir sekali.

(3) Sesuatu “badan pendamai” ertinya—

- (a) sesuatu majlis yang ditubuhkan bagi maksud perdamaian oleh pihak berkuasa yang berkenaan bagi sesuatu agama, kaum, suku atau persatuan;

- (b) sesuatu tribunal perkahwinan; atau
- (c) apa-apa badan lain yang diluluskan sedemikian oleh Menteri melalui pemberitahuan dalam *Warta*.

(4) Sesuatu tribunal perkahwinan hendaklah ditubuhkan bagi sesuatu kawasan atau daerah tertentu yang boleh diputuskan oleh Menteri, terdiri daripada seorang Pengerusi dan tidak kurang daripada dua atau tidak lebih daripada empat orang ahli lain yang akan dinamakan oleh Menteri, atau oleh seseorang pegawai yang kepadanya Menteri itu boleh mewakili kuasanya bagi maksud itu.

(5) (a) Sesuatu badan pendamai yang kepadanya sesuatu kesulitan hal ehwal perkahwinan telah dirujuk hendaklah menyelesaikannya dalam tempoh enam bulan dari tarikh rujukan; dan hendaklah menghendaki kehadiran pihak-pihak itu dan hendaklah memberi peluang kepada setiap seorang daripada mereka untuk didengar dan boleh mendengar mana-mana orang lain dan membuat apa-apa penyiasatan yang difikirkannya patut dan boleh, jika difikirkannya perlu, menangguhkan prosidingnya dari semasa ke semasa.

(b) Jika badan pendamai itu tidak dapat menyelesaikan kesulitan hal ehwal perkahwinan itu yang memuaskan hati pihak-pihak itu dan tidak dapat memujuk mereka supaya meneruskan kehidupan perkahwinan bersama, ia hendaklah mengeluarkan suatu perakuan bagi maksud itu dan boleh melampirkan kepada perakuannya apa-apa syor yang difikirkannya patut berkenaan dengan nafkah, pembahagian harta perkahwinan dan jagaan anak-anak belum dewasa, jika ada, daripada perkahwinan itu.

(c) Tiada seorang peguam bela atau peguam cara boleh hadir atau bertindak bagi mana-mana pihak dalam apa-apa prosiding di hadapan sesuatu badan pendamai dan tiada pihak boleh diwakili oleh orang lain, selain ahli keluarganya, tanpa kebenaran badan pendamai itu.

Penyenggaraan daftar perceraian dan pembatalan

107. (1) Pendaftar Besar hendaklah menyenggara suatu daftar perceraian dan pembatalan dan hendaklah segera mencatatkan di dalamnya butir-butir yang ditetapkan mengenai semua dekri perceraian dan pembatalan yang dihantar kepadanya di bawah subseksyen (2) dan mengenai semua dekri perceraian dan pembatalan untuk pendaftaran yang permohonannya dibuat di bawah subseksyen (3).

(2) Tiap-tiap mahkamah yang memberi sesuatu dekri perceraian atau pembatalan hendaklah dengan serta-merta menghantar satu salinan diakui sah dekri itu kepada Pendaftar Besar untuk pendaftaran.

(3) Jika sesuatu perkahwinan yang diupacarakan di Malaysia dibubarkan atau dibatalkan dengan sesuatu dekri mahkamah yang mempunyai bidang kuasa berwibawa di luar Malaysia, salah satu daripada pihak-pihak itu boleh memohon kepada Pendaftar Besar bagi pendaftaran dekri itu dan Pendaftar Besar itu, apabila berpuas hati bahawa dekri itu adalah suatu dekri yang patut diiktiraf sebagai sah bagi maksud undang-undang Malaysia, hendaklah mendaftarkan dekri itu.

(4) Jika sesuatu dekri perceraian atau pembatalan, di mana-mana jua telah diberi, telah membubarkan sesuatu perkahwinan yang diupacarakan di Malaysia dan didaftarkan di bawah Akta ini atau apa-apa undang-undang bertulis yang berkuat kuasa sebelum sahaja dari mula kuat kuasa Akta ini, Pendaftar Besar hendaklah, apabila mendaftarkan dekri itu, menyebabkan supaya catatan dalam daftar perkahwinan itu yang berhubungan dengan perkahwinan itu ditanda dengan perkataan “Dibubarkan” dan suatu rujukan mengenai prosiding yang dekri itu telah diberi.

Kuasa untuk membuat kaedah-kaedah

108. (1) Jawatankuasa Kaedah-Kaedah boleh membuat kaedah-kaedah bagi mengawal selia amalan dan tatacara dalam semua prosiding perkahwinan di bawah Akta ini sebagaimana yang difikirkannya suai manfaat dan juga kaedah-kaedah bagi menetapkan

dan mengawal selia fi dan kos yang kena dibayar atas segala prosiding itu; dan tertakluk kepadanya semua prosiding di bawah Akta ini hendaklah dikawal selia oleh Kaedah-Kaedah Prosiding Perceraian dan Perkahwinan 1980 [*P.U. (A) 32/1980*].

(2) Menteri boleh membuat kaedah-kaedah bagi maksud Akta ini dan, tanpa menjejaskan keluasan yang tersebut di atas, kaedah-kaedah itu boleh mengadakan peruntukan bagi—

- (a) menetapkan cara bagaimana Pendaftar hendak menjalankan kuasa yang diberi kepada mereka oleh Akta ini;
- (b) bentuk daftar perkahwinan dan perakuan perkahwinan dan cara bagaimana daftar dan perakuan itu hendak disimpan;
- (c) cara bagaimana Pendaftar Besar, Penguasa Pendaftar, Pendaftar dan Penolong Pendaftar hendak menyimpan perakuan perkahwinan, daftar perkahwinan dan indeksinya;
- (d) bekalan dan jagaan selamat daftar perkahwinan, buku catatan Pendaftar dan semua akuan yang dibuat bagi maksud Akta ini;
- (e) penyediaan dan pengemukaan penyata mengenai perkahwinan yang diupacarakan di Malaysia dan di luar negara dan mengenai perkahwinan yang didaftarkan di bawah Akta ini;
- (f) bentuk bagi apa-apa perakuan, notis atau dokumen lain yang dikehendaki bagi maksud melaksanakan Akta ini;
- (g) membuat carian dan memberi salinan yang diperakui;
- (h) menetapkan fi yang boleh dikenakan bagi maksud Akta ini.

Pemansuhan

109. (1) Tertakluk kepada subseksyen (2), undang-undang bertulis atau peruntukan undang-undang bertulis setakat yang dinyatakan dalam Jadual adalah dimansuhkan.

(2) Semua prosiding yang dimulakan di bawah Ordinan Perceraian 1952 [*Ord. 74 tahun 1952*], Ordinan Perceraian 1963 bagi Sabah [*Ord. 7 tahun 1963*], dan Ordinan Guaman Suami Isteri [*Sarawak Bab 94*] yang dimansuhkan itu hendaklah, setakat mana yang praktik, diteruskan di bawah Akta ini dan bagi maksud ini, tiap-tiap petisyen untuk perceraian selain petisyen yang suatu dekri *nisi* telah diberi, hendaklah disifatkan sebagai suatu petisyen untuk perceraian di bawah Akta ini dan alasan yang dinyatakan dalam petisyen itu hendaklah disifatkan sebagai pengataan utama yang dikehendaki untuk dibuktikan sebagai keterangan mengenai keretakan perkahwinan itu, tetapi tiap-tiap petisyen itu hendaklah, melainkan jika mahkamah memerintahkan sebaliknya, digantung sementara menunggu dirujukkan kepada suatu badan pendamai; dan jika suatu dekri *nisi* telah diberi, prosiding itu hendaklah diteruskan seolah-olah Akta ini tidak pernah diluluskan.

(3) Ordinan Pendaftaran Perkahwinan 1952 [*Ord. 53 tahun 1952*] adalah diperluaskan ke Sabah dan Sarawak.

Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan dan Perceraian) 81

JADUAL

[Seksyen 109]

SEMENANJUNG MALAYSIA

Ordinan dan Akta	Tajuk Ringkas	Takat Pemansuhan
No. 44 tahun 1952	Ordinan Perkahwinan Sivil 1952	Kesemua
No. 53 tahun 1952	Ordinan Pendaftaran Perkahwinan 1952	Setakat mana Ordinan ini terpakai bagi orang yang perkahwinannya boleh didaftarkan di bawah Akta ini
No. 74 tahun 1952	Ordinan Perceraian 1952	Kesemua
No. 33 tahun 1956	Ordinan Perkahwinan Kristian 1956	Kesemua
Akta 60	Akta Kesahtarafan 1961	Subseksyen 3(2)
No. 36 tahun 1950	Ordinan Perempuan Bersuami dan Kanak-Kanak (Nafkah) 1950	Perkataan “not exceeding fifty dollars” dalam subseksyen 3(2)

SABAH DAN SARAWAK

Sarawak Bab 74 (Edisi 1948 Jilid III)	Ordinan Perkahwinan China	Kesemua
Sarawak Bab 92	Ordinan Perkahwinan Sivil dan di Gereja	Kesemua
Sarawak Bab 94	Ordinan Guaman Suami Isteri	Kesemua
Sabah No. 7 tahun 1963	Ordinan Perceraian 1963	Kesemua
Sabah Bab 24	Ordinan Perkahwinan Kristian 1919	Kesemua
Sabah No. 14 tahun 1959	Ordinan Perkahwinan 1959	Kesemua

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 164

AKTA MEMBAHARUI UNDANG-UNDANG (PERKAHWINAN DAN PERCERAIAN) 1976

SENARAI PINDAAN

Undang-undang yang meminda	Tajuk ringkas	Berkuat kuasa dari
Akta 160	Akta Matawang Malaysia (Ringgit) 1975	29-08-1975
Akta A327	Akta Kanun Keseksaan (Pindaan dan Perluasan) 1976	31-03-1976
Akta 92	Akta Mahkamah Rendah 1948 (Seksyen 111-P.U. (A) 357/1980)	01-06-1981
Akta A498	Akta Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan dan Perceraian) (Pindaan) 1980	01-03-1982
Akta A650	Akta Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan dan Perceraian) (Pindaan) 1986	16-05-1986

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 164

AKTA MEMBAHARUI UNDANG-UNDANG (PERKAHWINAN DAN PERCERAIAN) 1976

SENARAI SEKSYEN YANG DIPINDA

Seksyen	Kuasa meminda	Berkuat kuasa dari
2	Akta A498	01-03-1982
3	Akta A498	01-03-1982
4	Akta A498	01-03-1982
5	Akta A650	16-05-1986
7	Akta A650	16-05-1986
8	Akta A498	01-03-1982
12	Akta A498	01-03-1982
14	Akta A498	01-03-1982
15	Akta A498	01-03-1982
21	Akta A498	01-03-1982
26	Akta A650	16-05-1986
28	Akta A498	01-03-1982
30	Akta A498	01-03-1982
31	Akta A498	01-03-1982
32	Akta A498	01-03-1982
33	Akta A498	01-03-1982

Seksyen	Kuasa meminda	Berkuat kuasa dari
44	Akta A498	01-03-1982
45	Akta A498	01-03-1982
46	Akta A498	01-03-1982
46A	Akta A498	01-03-1982
46B	Akta A498	01-03-1982
51	Akta A498	01-03-1982
52	Akta A498	01-03-1982
58	Akta A498	01-03-1982
69	Akta A498	01-03-1982
75	Akta A498	01-03-1982
108	Akta A498	01-03-1982
109	Akta A498	01-03-1982
Jadual	Akta A498	01-03-1982
